

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Rizika sekt a sektářství

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
doc.PhDr. Eduard Radvan, CSc.

Vypracovala:
Larvová Lenka

Brno 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Rizika sekt a sektářství“ zpracovala samostatně a použila jen literaturu uvedenou v seznamu literatury, který je v práci uveden. Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

Brno 20. 4. 2011

.....
Larvová Lenka

Poděkování

Děkuji panu doc. PhDr. Eduardu Radvanovi, CSc. za trpělivost a odbornou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěla poděkovat za morální podporu a pomoc, kterou mi moje rodina a přátelé poskytli při zpracování mé bakalářské práce.

Úvod	6
1. Charakteristika sekt	7
1.1. Církev a náboženská společnost	7
1.2. Náboženství	8
1.3. Sekta	8
1.4. Kult	9
1.5. Víra	9
2. Sekty a sektářství	10
2.1. Vznik sekty	10
2.2. Základní charakteristické rysy sekty	11
2.3. Organizace sekty- struktura sekty	14
2.3.1 Pyramidová struktura	14
2.3.2 Struktura v podobě pavučiny	15
2.3.3 Struktura ve tvaru hvězdy	16
2.4. Ovlivňování členů sekty	16
2.5. Možné důsledky členství v sektě	18
3. Přehled náboženských společností působících v ČR	20
3.1. Sekty vycházející z evropských náboženských tradic - křesťanství	25
3.2. Sekty vycházející z neevropských náboženských tradic	28
3.3. Adolescenti a sekty	31
3.4. Prevence a sociální pedagogika	33
3.4.1. Legislativa a stát	33
3.4.2. Oborníci a instituce	34
3.4.3. Média	35
3.4.4. Rodina a přátelé	35
4. Praktická část - výzkum	36
4.1. Sekty očima lidí stojících mimo sekty	36
4.2. Metodologický postup	36

Závěr	56
Resumé	57
Anotace a klíčová slova	59
Seznam použité literatury	59

Úvod

Televizní pořady, tisk a různé publikace nás neustále zahrnují zprávami o nebezpečí, které hrozí jednotlivci a společnosti ze strany tzv. sekt. Kdo ale může definovat tento problém? Mnoho lidí má z představy kontaktu se sektou velký strach, je to pro ně něco neznámého, tajemného. V bakalářské práci chci poukázat na rizika sekt a sektářství, především na negativní vliv jejich ideologie, utváření vztahů uvnitř sekt.

Cílem mé práce bude snaha o přiblížení problematiky sekt a církví na území České republiky, snaha o vymezení základních pojmů a odlišení sekty od církve. Jak sekty působí na své členy, jakým způsobem jsou sekty organizovány i nebezpečí sekt pro mladou generaci. Zároveň chci upozornit na nutnost preventivních opatření vedoucích k eliminaci jejich účinků.

Bakalářská práce zahrnuje teoretickou a praktickou část. Při zpracování teoretické části použiji obsahovou analýzu (studium knih, internetových zdrojů a časopisů). V praktické části použiji kvalitativní výzkum, který je v současnosti v centru pozornosti sociologických výzkumů.

Teoretická část se dělí na dvě kapitoly. První kapitola *Vymezení základních pojmů* se zabývá základními pojmy a obecnou charakteristikou sekt a náboženství. Druhá kapitola *Adolescenti a sekty*, pojednává o vlivu sekt na mladé lidi, kteří mají intenzivní prožívání a nová náboženská hnutí jim často nabízí rychlá a snadná řešení problémů.

Praktická část mé bakalářské práce bude věnována kvalitativnímu výzkumu v oblasti informovanosti učitelů na středních školách na okrese Znojmo. Cílem bude, pomocí polostandardizovaného dotazníku, zjistit znalosti středoškolských učitelů v oblasti náboženství a sektářství. Dále schopnost těchto vyučujících na základě svých znalostí vědomostí a zkušeností provádět preventivní činnost na školách v této sledované oblasti.

Metodou dotazníku provedu drobný sociologický průzkum charakteristického vzorku – učitelé na středních školách, jejich pohled na fenomén sekty, přehled o jednotlivých skupinách, rizika, prevence ve školách, nabídka volnočasových aktivit, spolupráce s rodiči. V souvislosti s výsledky tohoto průzkumu zvážím prevenci.

1. CHARAKTERISTIKA SEKT

Náboženské sekty pronikly do české společnosti po změně společenského systému, který nastal v 90. letech 20. století. Lidé netušili, co od nich mohou očekávat. Vesměs převládal strach z nového a neznámého. Když použijeme termín sekta, tak máme na mysli něco škodlivého nebo špatného. Problémem je, že neexistuje zcela spolehlivá definice, co to vlastně sekta je, neexistuje přesná hranice mezi skupinami, které vnímáme jako přijatelné náboženské organizace a těmi, které odpovídají všeobecné představě o sektách. Má se také za to, že sekta je náboženská společnost, která vznikla nedávno ve snaze reformovat nauku nebo praktiky větší a starší náboženské společnosti. Obvykle přejímá většinu učení původní skupiny, ale má i nové odlišné ideje. Mezi ní a okolím existuje určité napětí. Mnoho sekt brzy po založení zanikne, jiné přežívají. Církev se naopak snaží získat co největší část společnosti a jedinec do ní většinou vstupuje narozením se rodičům, kteří jsou již členy této církve.¹

1.1 Církev a náboženská společnost

Církev a náboženská společnost zákonem o církvích je vymezena jako dobrovolné sdružení osob. (*Zákon č. 3/2000 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů*)

Stát uznává jako církve a náboženské společnosti pouze ty, které jsou zaregistrovány ministerstvem kultury. Podmínkou registrace podle zákona o registraci je, že se k církvi nebo náboženské společnosti hlásí nejméně 10 000 zletilých osob.²

¹ Nešpor, Z. Lužný, Sociologie náboženství, str. 104

² Chmelík J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde Praha 2001, str. 7

1.2 Náboženství

„Náboženství je reálný, životní, osobní vztah člověka k transcendentní skutečnosti“¹ (tedy víra ve skutečnosti přesahující naše chápání). Postupně se vyvíjelo z primitivních přírodních náboženství (náboženství megalitická, matriarchální, patriarchální atd.), která připisovala božství živým organismům, která vytvářela bohy z lidí (náboženství starého Řecka, Egypta a Mezopotámie) až k náboženství monoteistickým uctívajícím jednoho boha. Konečným výsledkem jsou dnešní živá světová náboženství, církve a sekty. Všechna tato náboženství však v sobě zahrnují stopy náboženství předchozích.¹

Jak řekl ruský náboženský kritik Nikolaj Berd'ajev, „Člověk je nevyhléditelně náboženský“.² Náboženství dává lidem naději a pomáhá jim přežít i v dnešní době, kdy by teoreticky bohy měla vytlačit moderní věda a technika.

1.3 Sekta

Pojem sekty je poměrně nepřesný a málo selektivní. Je odvozen od latinského sequi (sledovat, následovat), Sekta (latinsky secare = oddělit nebo sequor = následovat) a kult (latinsky cultus = uctívání) jsou nekonvenční, nová nebo okrajová náboženství, kterým nevyhovuje větší a tradiční náboženské hnutí. Sektou je míněno odštěpení od větší náboženské společnosti nebo společenství víry a většinou to znamená negativní označení nějaké zvláštní náboženské, někdy i politické, skupiny, která se věroučně a sociálně oddělila od nějaké větší skupiny a zpravidla naráží na malé přijetí veřejnosti.³

¹ ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Malý přehled náboženství*, Praha: 1992. str. 10.

² WERNER, Gitt. *Hledání východiska*. Ostrava: TANDEM, 1995, str. 32

³ Malý slovník sekt, kolektiv autorů str.106

Dle Aleše Sekota je sekta: „organizovaný věroučný a kultový útvar stejně věřících lidí, kteří osobitým způsobem vykládají a využívají tradiční náboženská dogmata a záměrně proklamují „nový“, „kritický“, „lepší“ poměr vůči svým ideovým oponentům.“¹

Náboženská sekta je uzavřené seskupení osob stejného náboženského smýšlení s pevně organizovanou strukturou s absolutistickými nároky na podřízenost členů, s nekritickými názory a zásadami. Nebezpečnost sekt vystupuje do popředí v situaci, kdy požaduje po svých členech absolutní závislost na skupině a jejich vůdcích, požaduje vzdání se vlastní identity i hmotných statků, nebo dokonce vlastního života.²

1.4. Kult

Pojem vychází z latinského cultus a označuje úctu, pěstění.³ Obecně se pod tento pojem zahrnuje všechno, co se týká standardizovaného souhrnu úkonů ve styku s božským nebo posvátným. Patří k němu intence, což je pohnutka k nějakému činu nebo postoj, dále místo tím vyčleněné pro nějaké posvátné úkony – ať už zvláštní stavba nebo zvláštní okrsky volně v přírodě, kde se vykonávají kultické úkony nebo ritus, a také posvátný čas, kdy se úkony vykonávají.⁴

1.5. Víra

Je často chápána jako přijetí faktů, které nejsou ověřitelné prostou smyslovou percepcí, více spirituálně je pojata potom jako vztah důvěry k někomu, vědomí sounáležitosti k něčemu, nebo existence něčeho, co člověka přesahuje. Náboženská víra je vztah důvěry a oddanosti k Bohu.⁵

¹ SEKOT, Aleš. Sociologie v kostce. Brno: Paido, 2004. str. 170

² Chmelík, J. Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde, Praha 2001, str.7

³ KOLEKTIV AUTORŮ, Malý slovník sekt, Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998 str. 62

⁴ KOLEKTIV AUTORŮ, Malý slovník sekt, Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998 str. 62

⁵ Lužný D. Nová náboženská hnutí Masrykova univerzita Brno 1997str. 119

2. Sekty a sektářství

2.1 Vznik sekty

Pro vznik nové sekty je dostatečný počet oddaných lidí nutných pro fungování sekty. Otázkou je, odkud se tito lidé berou. V dnešní uspěchané době si mnoho lidí začíná uvědomovat zbytečnost své existence ve společnosti i duchovní prázdnotu uvnitř člověka, proto se mnozí snaží najít naplnění svého života v některé z církví. Ty většinou zaujímají tradiční pohled na víru, ale nedokáží vysvětlit rozvíjející se vědeckotechnický pokrok. Mezi těmito klasickými naukami vzniká široký prostor pro různé alternativní nauky a duchovní proudy. Některé jsou neškodné, vedené ušlechtilými ideály, které mohou skutečně člověku pomoci naplnit jeho život, ale také vznikají skupiny založené pro potřeby mocenského a peněžního obohacení svých vůdců.

Ráda bych zde zmínila návod na založení vlastní sekty podle knihy Jiřího Wojnara, který je mírně ironizující.

Deset postupů, jak si založit sektu.

1. Sesbírej všechny dosažitelné a nadšení budící myšlenky.
2. Využij je ke zbudování nosné struktury obsahující
  - a) pohled na světlé zítřky a vizi absolutního dobra
  - b) sumarizovaný popis říše absolutního zla a vizi trestu
3. Ustanov se zástupcem tajuplných sil personalizovaného dobra, vyber si spolehlivé spolupracovníky a společně přesvědčte dostatečné množství lidí o tom že:
  - a) jsou napravitelnými hříšníky
  - b) za své neštěstí si mohou sami, protože nestojí na správné straně

V těchto lidech se musí:

- a) vyvolat a udržovat pocit viny (vůči čemukoliv, včetně jich samých)
- b) ukázat, jak se provinění zbavit (systém sebeodpuštění je geniální)
- c) definovat podmínky nápravy

- d) identifikovat nejméně labilní okruh zklamaných, labilních a duševně nevyrovnaných, se svým osudem nespokojených jedinců, kteří se stanou fanatickými nositeli myšlenky a budou oporou tvých zájmů.
4. Nedopusť, aby tobě podobní dosáhli v hierarchii sekty vyššího postavení, než ty sám. Imaginární „síly dobra“ musí jejich ústy potvrdit tvá tvrzení a tvou vůdčí pozici. Jsi nejkompentnější, protože jsi byl první!
  5. Publikuj a přednášej i ty sebenevětší nesmysly, mluv o lásce a tvař se při tom nesmírně vážně, to bezvadně funguje už tisíce let. Zamoř dopisní stránky letáky a usiluj o přízeň sdělovacích prostředků.
  6. Ty, co ti stojí v cestě likviduj prostřednictvím zfanatizovaných, naivních příznivců. Ty se do toho nezapojuj, usmívej se a stále mluv o lásce.
  7. Případné výstřelky svých příznivců přísně, ale s láskou odsud', ale až poté, co posloužily tvému prospěchu.
  8. Postupně likviduj nebezpečné fanatiky, kteří ti pomohli nahoru.
  9. Nezapomeň při tom neustále hovořit o lásce a o tom, jak nesmírně tyto odpadlíky miluješ přesto, že tě tak zklamali.
  10. Na veřejnosti vystupuj jako ztělesnění všeho, co hlásáš. Vždy se najde dostatek zoufalců, kteří uvěří a obhájí tě. Mluv o lásce.¹

2.2. Základní charakteristické rysy sekty

Obecně je pojem sekty spojován s fanatismem, nesnášenlivostí, odříkáním, hledáním klidu a prostoty a exaltovanosti (vzrušenost a opojenost sektou).

Hlavním rozměrem všech sekt je vnitřní totalita, založena na autoritářském řízení. Náboženskou autoritou je zakladatel, vůdce a duchovní učitel sekty. Vůdce je skupinou idealizován a nepodléhá žádné kontrole, je přesvědčen o své výjimečnosti a neomylnosti, nadlidské moudrosti a o své vyvolenosti.

¹WOJNAR J.Bestseller v kameni I, Olomouc 1999

Jeho výroky jsou považovány za závazné a nezpochybnitelné a od svých následovníků vyžaduje bezpodmínečnou poslušnost. Tímto způsobem od nich odnímá břemeno rozhodování a odpovědnost za svá rozhodnutí, neboť ji přejímá na sebe. V některých skupinách členové spolu nesmí ani komunikovat, natož navázat bližší vztah, i uzavírání manželství musí být plně v rukou vůdce, který o životním partneru rozhodne.¹

Vzniká tak absolutní závislost člena sekty na vůdci. Člen sekty je trvale veden k podřízení se skupině, naprosté poslušnosti a oddanosti. V některých skupinách se členové učí rozhovorům podle předem daných otázek a odpovědí. Nepřipouští se žádná diskuze, každá individualita osobnosti je podezřelá. Tento způsob manipulace se snadno uplatňuje na nevyzrálých lidech, na těch, kteří se dostali do krizových situací a neví si rady s dalším životem. Pramenem učení u mnohých sekt je bible, pozornost se věnuje především vybraným pasážím, které jsou vytrženy z kontextu a jsou upraveny v souladu s učením sekty.²

Když vůdci některých sekt prohlašují, že jejich členové mají možnost kdykoliv ze skupiny odejít, není to pravda. Ano, dveře jsou otevřeny, ale o skutečnou svobodu nejde, neboť členové jsou ochromeni strachem ze světa, který se za těmito dveřmi nachází. Mají pocit, že ve skupině jsou neskutečně šťastní, protože ji považují za ostrov spásy uprostřed démonické říše hrůzy a zla. A kdyby odešli, domnívají se, že by zahynuli strašlivým způsobem v tragických neštěstích plných bolesti a utrpení. Tito lidé nejsou doopravdy svobodní.

V sektě jsou zákony pevně stanovené a neměnné, jsou to příkazy a zákazy, které se týkají duchovních záležitostí, ale stejně tak řídí každodenní život jednotlivých členů. K příkazům patří třeba předepsaný vzhled členů hnutí Haré Kršna, kteří nosí jednotný oděv oranžové barvy a vyholenou hlavu s jedním pramenem vlasů. Členové Církve Svatých posledních dnů (mormoni) nosí zvláštní spodní prádlo 24 hodin denně, sundávají je pouze na koupání a při sportovních akcích.³ Svědkové Jehovovi nesmí přijímat transfúzi apod.⁴

¹ Vojtíšek Z. Netradiční náboženství u nás Praha Diringr 1998, str. 23

² GIIT W. Hledání východiska, náboženství, sekty, křesťanství str.101

³ Vojtíšek Z. Netradiční náboženství u nás Praha Diringr 1998, str. 41

⁴ tamtéž str.73

Charakteristické rozpoznávací znaky sekt podle E. Ronalda

Autoritářství. Každá sekta má svého vůdce, který je v čele skupiny a vyžaduje naprostou věrnost a oddanost. Chápání vlastní totožnosti členů skupiny a jejich životní cíle mají smysl pouze ve spojení s ním. Vedoucí má autoritu nad učením i praxí skupiny, členové přijímají jeho výklad „pravdy“ bez zpochybňování a vůdce sám argumenty druhých netoleruje. Pokud se v „pravdě“ ukáží mezery či se nesplní její předpoklady a předpovědi, vina za to neleží nikdy na straně „pravdy“, ale na straně jejích příjemců, jež ji nesprávně pochopili.

Opozice. Jejich vyznání, praxe i hodnoty jsou v protikladu k vyznáním, praxi a hodnotám převládající kultury.¹ Sekta se často staví do role soupeře hlavních společenských institucí, z nichž je pravděpodobně nejvíce postižena rodina. Rodiče, jež byli nechtěně odloučeni od svých dětí, které se zapletly s extrémistickými skupinami, nejvíce a nejotevřeněji kritizují nová náboženská hnutí.

Výlučnost. S opozičním charakterem souvisí výlučnost a elitářství sekty. Daná skupina je ta jediná, která má „pravdu“ a opuštěním skupiny člověk ohrožuje vlastní spasení. Pocit výlučnosti popsal jeden z bývalých členů extrémistické skupiny: „Náš vedoucí kritizoval všechny etablované denominační církve a všechny lidi, kteří nevěřili tak, jak on to učil. Dostal jsem se do duševní izolace, protože v té skupině panovalo mínění, že nikdo nežije v takové plnosti pravdy jako ti, kdo se drží učení Gloryho Barna, a proto názory těch ostatních byly bezcenné. Žil jsem v izolovaném světě biblických shromáždění a duchovní pýchy. Cítil jsem, že mám veškerou pravdu a že ostatní mi nemají co nabídnout.“²

Zákonitost. Autoritářské skupiny fungují v určitém zákonitém rámci, který řídí duchovní záležitosti i každodenní život jejich členů. Pravidla, praktiky a postupy zaváděné vedením ovládají konkrétní stránky života členů, styl oblékání, délku vlasů, postoj k příchozím zvenčí a povolení s nimi hovořit nevyjímaje.

¹ Ronald, E. Průvodce sektami a novými náboženstvími. Praha: Návrat domů, 1994, str. 15.

² Tamtéž, str. 16.

Subjektivismus. Sektářská hnutí často kladou velký důraz na pocity a emoce, potlačují racionální myšlení a snižují hodnotu poznání a vzdělání. Mnohé mladé lidi vábí ke skupinám prožít subjektivních zkušeností.

Jeden oddaný stoupenec Misie božského světla popisuje svou první reakci na náboráře hnutí slovy: „Vlastně si vůbec nepamatuji, co říkali. Pamatuji si pouze pocit, který jsem z nich měl. Byl jsem opravdu dokonale šťasten.“¹

Pocit pronásledování. Vědomí pronásledování je jedním z charakteristických znaků všech nových náboženských hnutí. Ve všech skupinách existují pocity typu - všichni jsou proti nám, musíme se sjednotit - každá kritika ohrožuje spásu členů skupiny.

2.3. Organizace sekty – struktura sekty

Sekta je postavena na velice přísném hierarchickém uspořádání. V čele vždy stojí vůdce, bývá to často zakladatel a prorok sekty, jež má absolutní moc. Další způsob jak se stát vůdcem, jsou mocenské boje uvnitř sekty, navenek to vypadá, že „je vše děláno pro dobro sekty“ a zvolení nového vůdce je jediné možné řešení. V sektě koluje mnoho peněz, část z nich je vložena do chodu sekty a náboru nových členů, se zbytkem může vůdce neomezeně manipulovat. Finanční prostředky jsou nejčastěji získány od členů sekty, kteří ji ve většině případů odkáží celý svůj majetek.

2.3.1. PYRAMIDOVÁ STRUKTURA

Vědomí manipulátoři se strukturují do pyramidy. Čím výš se dostaneme, tím méně je tam členů, tím jsou členové spolehlivější .

¹ Ronald, E. Průvodce sektami a novými náboženstvími. Praha: Návrat domů, 1994, str. 16.

Pro donucovací sekty je pyramidová struktura klíčová. Jednak garantuje tajemství a jednak je také podmínkou donucování, neboť předpokládá hierarchizaci vědění, výsad a moci. Mezi základnou a vrcholkem, mezi novými členy a učitelem, pozorujeme:

- vzestupnou tendenci výsad
- sestupnou tendenci donucování¹

V zásadě se jedinec dostává k informacím pouze prostřednictvím svého přímého nadřízeného.

Postupovat vzhůru lze ve struktuře jen pomalu, stupeň po stupni. Takový systém je zaměřen na udržování jedince pod tlakem. Ten na jedné straně nemůže uniknout modelu, z něhož jsou mu známé pouze jeho přímé projevy, na druhé straně nemůže proniknout do jeho vyšších poschodí. To má za následek, že v sektě pevně zakotvení manipulátoři, kteří jsou sami oběťmi manipulace, nemají žádné skrupule, pokud jde o využívání manipulovaných nižšího stupně.²

Tato struktura je pro sekty klíčová. Zajišťuje tajemství a je podmínkou donucování (hierarchie vědění, moci a výsad). Jedinci získávají informace od přímého nadřízeného. Postup směrem vzhůru je složitý a pomalý, stupeň po stupni, je doprovázen jistými výhodami, které mohou být v případě pochybení opět odebrány. Jedinci se vnukne pocit hrdosti na postup, posílí se jeho pocit sounáležitosti se sektou. Pevně zakotvení manipulátoři, kteří jsou sami oběťmi manipulace, nemají zábrany či pocit viny při manipulaci s jedinci nižšího stupně.

2.3.2. STRUKTURA V PODOBĚ PAVUČINY

Některé sekty fungují ve strukturách připomínajících pavučinu. Proplétá se v nich několik pyramidových struktur, které mají různé funkce. Takovéto schéma představuje ještě absolutnější strnulost. Stoupenec může stoupat v jedné pyramidě a stagnovat ve druhé. Je však závislý na hierarchii, ať je stupeň jeho povýšení jakýkoliv. Tomuto bludnému kruhu se vyhne jen nepatrná menšina, elita. A to tak, že se pohybuje v kruhu příslušníků blízkých učitelů.³

¹ PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Náboženské sekty v České republice, časopis Policista 8/1998

² Abgrall, J.: Mechanismus sekt. Praha, nakladatelství Karolinum, 1996, str. 64

³ Abgrall, J.: Mechanismus sekt. Praha, nakladatelství Karolinum, 1996, s. 66

Příkladem pavučiny je scientologie. Proplétá se v ní několik pyramidových struktur, přičemž jedinec může v jedné pyramidě postupovat a v druhé stagnovat. Každý útok proti části sekty je předem odsouzen ke ztroskotání, neboť každý jedinec je při sebemenším nebezpečí obětován a zničená struktura je ihned nahrazena.

2.3.3. STRUKTURA VE TVARU HVĚZDY

Tato struktura je podobná kolu od bicyklu, kde guru znázorňuje střed a stoupenci obvod kruhu. Sdělení jdou z periferie do centra a naopak. Tak často fungují sekty, které začínají, nebo ty, které se rozvíjejí pomalu. U nich je přímý kontakt s vůdcem zajištěn. Právě on rozděljuje energii každému členu. Stává se, že je taková skupina vybudována na daném poschodí určité pyramidy. Každé poschodí má tedy svou vlastní funkci vykonávanou kolem určitého jedince.¹

Je podobná kruhu, kde guru je střed a stoupenci obvod kruhu. Tato struktura je typická pro sekty začínající nebo se pomalu rozvíjející (spiritistické, modlitební, uzdravovací skupiny). Zde je zajištěn přímý kontakt s guruem. Sférická struktura je typická pro katarzní skupiny, neumožňuje efektivní kontrolu a je nestabilní.

2.4. OVLIVŇOVÁNÍ ČLENŮ SEKTY

Komunity, které formují své členy je také výrazně poznamenávají. Některé sekty mají destruktivní vliv na lidskou osobnost více, některé méně. Jejich působení, především dlouhodobější, poznamená osobnost člověka vždy. Sekta žádá po svých členech absolutní oddanost v myšlení, činech i věrnost, kterou je třeba stále dokazovat a kterou si případně umí vedení sekty vynutit. Nejsou výjimkou sekty, které vyžadují po svých členech nejen rozchod s vlastní rodinou, zavržení dětí či rodičů, opuštění povolání či studia, odevzdání celého majetku vůdci, ale i vraždu nebo rituální sebevraždu.

V každé sektě se používá dokonalý brainwashing – v překladu tzv. „vymývání mozků“. Podle Christine McGuire je 16 způsobů, jak lze ovládnout lidskou duši. Tyto metody jsou základem brainwashingu. Jsou to:

1. únos, izolace, ponižování
2. fyzické a sexuální týrání, kulminace pocitu zranitelnosti
4. zničení pocitu soukromí jedince
5. řízení jídla a pití
6. trestání bez důvodu
7. vyžadování prošení o dovolení čehokoli
8. ustanovení schématu týrání
9. totální izolace (hlad po informacích, jediný zdroj informací je únosce)
10. stanovení cíle budoucího chování, jímž bude možno vládce potěšit
11. hrozba pro rodinu
12. hrozba, že zajatec může být prodán horšímu pánovi
13. týrání v nepravidelných intervalech
14. k věci nepatřící shovívavost
15. podpisy dokumentů (písemná forma uznání postavení)
16. inkorporace cílů nového chování¹

Při náboru do sekty jsou ale využívány i jiné metody psychické manipulace. Vytvoří se např. taková atmosféra, kde adept má dojem, že se právě nyní jedná o jedinečnou příležitost. V novém prostředí je natolik zahlcen novými informacemi a setkáními s množstvím zajímavých lidí, že je jeho pozornost a kritické posuzování velmi oslabena. Často je připraven o volný čas a dostatek spánku, proto má málo příležitostí a především sil si svoji novou situaci promyslet a zhodnotit ji.

¹ MC GUIRE, CH.: Dokonalá oběť, Praha, 2002

Nábor stoupců prochází třemi fázemi. V jejich rámci dochází k příklonu k sektě postupně. Adept je nejdříve okouzlen, pak přesvědčen a nakonec fascinován.

- Fáze vábení stoupenec nelze získat, není – li jeho pozornost obrácena a upřena na ideje či klamavé podívané pořádané s cílem okouzlit. Okouzlit znamená především líbit se, ale také odvádět od pravdy. Veškeré úsilí sekt je zaměřeno na předvádění lákavé utopie, nahrazující každodenní šed'. Verbíř – svůdce inscenuje sektářskou iluzi. Ve jménu získávání potenciálních zájemců nabízí jednoduché odpovědi na složité otázky.
- Fáze přesvědčování probíhá mezi dvěma aktéry: mezi tím, kdo vysílá a tím, kdo přijímá. Vytvoří mezi sebou zvláštní vztah, jehož médiem je poselství. Tím, kdo vysílá, je přesvědčený stoupenec, nebo-li přisvědčovatel. Tím, kdo přijímá, příjemcem, to je potenciální stoupenec jako terč. Aby bylo přesvědčování účinné, musí příjemce souhlasit se zvláštním návrhem shrnutým v poselství. Proces zahrnuje několik „etap“ pozornosti, pochopení, zformování, integraci, poselství, přijetí poselství, změnu myšlení nebo chování.
- Fascinace je hlavním prvkem ke vstupu do sekty. Po fázi pochyb je kandidát přesvědčen o správnosti své volby, jakmile je na něm uplatněn mistrovský kousek sektářské dynamiky. Jeho poslední odpor zlomí konfrontace s guruem (či jeho svědky). Tady začíná etapa procesu indoktrinace. V jejím rámci je do vztahu mezi budoucím stoupenecem a sektářskou skupinou zaváděn magický prvek. Vztah se pomalu odděluje od reality, ustaluje se v symbolickém světě posvátného a božského. Tato fascinace zbaví jedince jakékoliv chvilkové touhy uniknout vlivu sekty a jejích členů.¹

2.5. Možné důsledky členství v sektě

Dlouhodobé setrvání v některých skupinách vede i k extrémní závislosti. Mohou nastat i psychické potíže spojené s odchodem ze sekty:

¹Abgrall, J.:Mechanismus sekt. Praha, nakladatelství Karolinum, 1996, str. 86-87

- Pocity odcizení a dezorientace. Člověk, který v průběhu svého života v sektě přijal nové hodnoty, nový styl života, a získal tak i novou identitu, je nyní musí opět radikálně změnit. Výsledkem bývá značná nejistota a dezorientace ve vztahu k sobě samému i k okolnímu světu. Člověk neví, kým vlastně je. Změnily se jeho vztahy k lidem a pohled na svět. Přátelé i příbuzní za tu dobu také prošli vývojem a jejich vzájemné vztahy jsou nyní jiné, než byly dříve. I kdyby vše ostatní bylo v pořádku, člověk se vrací do jiného světa, než na jaký byl zvyklý, a musí se do něho integrovat.
- Pasivita a neschopnost samostatného rozhodování a v banálních záležitostech běžného života. Je důsledkem návyku respektovat ve všem řád a příkazy nadřazených autorit.
- Neschopnost kriticky uvažovat, nejistota , čemu lze věřit, která vede ke dvěma extrémům: buď k tendenci věřit všemu, anebo naopak ke generalizované podezřavosti a nedůvěře. Člověk žijící delší dobu v náboženské komunitě, ztratil důvěru ve svou schopnost samostatně myslet, protože byla velice tvrdě potlačována a zpochybňována.
- Poruchy emočního chování. Zklamání z členství v sektě a z křivd, které tam zažil. To jsou emoce, jež se staly impulzem k odchodu ze sekty, ale přetrvávají i po jejím opuštění. Přichází deprese z bilance minulých zkušeností. Bývalí členové sekty mají pocit viny a hanby za to, co v sektě dělali, že se nechali v takové míře zmanipulovat. Důsledky citové manipulace rovněž přetrvávají a projevují se neodůvodněnými obavami, strachem a úzkostí, pocity ohrožení.
- Ztráta spontaneity. Přísná regulace všech psychických procesů i chování v sektě vede ke ztrátě schopnosti reagovat spontánně. Spontaneita byla potlačována, protože nebyla dovolena, a nyní se jen obtížně vrací.
- Socializační potíže. Potíže v sociálním kontaktu souvisí s již uvedenými problémy. Důsledkem bývají pocity izolace a osamělosti. Mnohdy přetrvávají způsoby chování zafixované v sektě, což se projeví nepřiměřeným chováním v běžných sociálních

situacích. Bývalí členové náboženské komunity nedovedou nakoupit, jít do kina, někomu zatelefonovat, izolují se od společnosti.

- Potřeba víry někdy přetrvává i po opuštění sekty a tito lidé hledají jinou náboženskou skupinu nebo se snaží vytvořit vlastní víru. Uchylují se do některé z církví, které se sektě podobají svou hierarchickou strukturou a přísným řádem.
- Zdravotní potíže vyvolané dlouhodobou stresovou situací či tělesným strádáním. Může jít o hypertenzi, poruchy imunity, podvýživu, celkovou vyčerpanost, objevují se i poruchy spánku.
- Flešbky, tj. spontánní návraty psychických stavů, které jedinec prožíval v době svého života v sektě. Zkušenosti a zážitky, které člověk získal je potřeba zpracovat a vyrovnat se s nimi. Nelze je jenom potlačit, je třeba k nim zaujmout přiměřený postoj, získat náhled, co takový projev znamená a proč vzniká, aby nebyl neinterpretován jako důkaz všemocného vlivu sekty.¹

3. Přehled náboženských společností působících v ČR

V první části uvádím registrované církve a ostatní náboženské společnosti.

a) církve katolického typu

- Římskokatolická církev
- Řeckokatolická církev²
- Pravoslavná církev
- Starokatolická církev

b) národní církve

- Církev československá husitská³

¹ Hassan S. 1994“ Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů. Nakladatelství Tomáše Janečka , Brno. str. 85,86

² Řeckokatolická a římskokatolická církev tvoří spolu jeden organizační celek. Liší se kulturním koloritem.

³ Bývá různě přiřazována, někdy k církvím katolického typu, někdy k reformačním

c) církve navazující na reformaci

- Českobratrská církev evangelická
- Slezská evangelická církev augsburského vyznání
- Luteránská církev v České republice
- Jednota bratrská
- Církev bratrská
- Evangelická církev metodistická
- Bratrská jednota baptistů
- Církev adventistů sedmého dne
- Křesťanské sbory
- Apoštolská církev

d) společenství s prvky křesťanství

- Novoapoštolská církev¹
- Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů²

e) mimokřesťanská náboženská společenství

- Náboženská společnost českých unitářů
- Federace židovských obcí

Z neregistrovaných náboženských společenství mohou připomenout:

Bhagwanovo hnutí-volné seskupení pěstující meditaci podle svého zakladatele bhagwana šrí Radžníše, který později přijal jméno Osho. Dynamická meditace zahrnuje psychicky náročné praktiky. Vychází hlavně z hinduismu a buddhismu.

¹ Má ráz křesťanské církve, ale sama se nepokládá za jednu z křesťanských církví, nehlásí se k reformačnímu odkazu, proto je zařazena o této skupiny

² Jinak zvaná též mormoni. Sami se označují jako církev, nepokládají se za jednu z křesťanských církví. Jejich příslušnost k tomuto okruhu zpochybňuje jejich spíše polyteistické (případně henoistické) pojetí.

Budhisté- seskupení volně v různých meditačních skupinách všech významných buddhistických směrů, vitální hnutí s výraznými sympatiemi v nejmladší věkové skupině.

Církev sjednocení- náboženská společnost navazující na křesťanství, Ježíše jako neúspěšného Mesiáše¹ nahradil v jejich pojetí zakladatel a vůdce Moon, cestou ke spáse je jím organizované zakládání dokonalých rodin, společnost je obklopena organizacemi, s nimiž společně tvoří unifikační hnutí.

Česká islámská obec- kromě přistěhovalců z islámských zemí a jejich rodinných příslušníků jde o několik set českých stoupců islámu, postupně buduje místa modlitby a kulturní centra.

Hnutí grálu²- společnost s několika stupni členství, uskutečňující spirituální cestu svého zakladatele, který psal pod jménem Abd-ru-shin.

Imanuelité- samostatná česká větev grálového hnutí. Podle svého zakladatele vystupujícího pod jménem Parsifal Imanuel čekají zvrácené lidstvo katastrofy, pouze jeho stoupci se zachrání. Radikálně se oddělují od ostatní společnosti.

Jóga v denním životě- hnutí s tisíci stoupců u nás založené na hinduistické tradici, pěstuje různé úrovně jógového cvičení, zdůrazňuje nenásilí, vysokou autoritu má zakladatel svármí Mahéšvarananda.³

Křesťanské společenství – neregistrovaná křesťanská církev evangelikálního⁴, letničního rázu

Maharišihovo ajurvédská společnost(transcendentální meditace)- systém meditace pomocí individuálně přidělené mantry a navazující vyšší rozvoj, včetně přístupů na základě jedné ze škol tradiční indické medicíny.

¹ Mesiáš je postava z bible, má to být prostředník mezi Bohem a lidmi, s ním přichází doba, v níž se naplní naděje trpícího lidstva. Židé mesiáše očekávají, křesťané uznávají za mesiáše Ježíše. Hebrejsky mesiáš znamená pomazaný. Do řečtiny přeloženo: christos, odtud české Kristus.

² Grál je podle legend nádoba, v níž se uchovávala Ježíše Kristem prolitá krev jako relikvie. Měl být uchován na grálovém hradě sřežen králem Artušem a jeho rytíři. Grálové hnutí chápe grál alegoricky jako spojení mezi duchovní říší a našim světem.

³ Směry tradičního hinduismu, jóga je soustava tělesných a duchovních cvičení zaměřených k osvobození advaita náboženstvo – filosofický systém překonávající rozdvojenost skutečnosti.

⁴ Evangelikální křesťanství je směr v protestantismu založený na svobodném členství v církvi. Každý, ať z rodiny členů či odjinud musí o členství požádat, prokázat, že se obrátil a vzít na sebe práva a povinnosti člena.

Mezinárodní společnost pro vědomí Kršny- vychází z tradičního hinduistického hnutí gaudia-vaišnava, uctívá Kršnu jako nejvyšší Osobnost a v souvislosti s ním i jiná božstva zpěvem manter, morálkou a životosprávou, dělí se na úzký kruh Kršnových přátel, někteří přechodně nebo celoživotně dodržují celibát.

New age- volné seskupení jednotlivců, skupin, center a aktivit zaměřených na nový životní styl s novou spiritualitou čerpající z hermetických¹ a orientálních tradic.

Nová církev křesťanská- náboženské společenství netradičně křesťanského rázu navazující na vize Emmanuela Swedenborga.

Obec křesťanů- hnutí s programem obnovy křesťanství, inspirované působením zakladatele antroposofie² Rudolfa Steinera, svobodné ve vyznání víry, s bohatě rozvinutými obřady, působí zejména v alternativních intelektuálních kruzích.

Rodina- necírkevní křesťansky orientované společenství s nekonvenčním, někdy problematizovaným chápáním partnerského života.

Satanismus- forma vzpoury proti náboženství, satan jako postava z křesťanské tradice je symbolem této vzpoury. Projevuje se texty, obřady, používáním symbolů, hudebními projevy. Má spíše podobu roztroušených skupin.

Scientologická církev- organizuje náboženské aktivity, zejména jednoduché obřady, navazuje na činnost dianetických center³, má ráz etického či neteistického⁴ náboženství, cílem je plný rozvoj člověka.

Starý mystický řád růže a kříže- společnost zaměřena na esoterismus⁵, členství nejprve korespondenční, pak zasvěcení do různých chrámových stupňů.

¹ Hermetismus hnutí navazující na starověké mysticky laděné spisy připisované Hermovi Trismegistovi, v renesanci se s ním spojila alchymie, astrologie, kabala a magie.

² Nauka o člověku formulovaná Rudolfem Steinerem v prvních desetiletích 20. Století. Sleduje kosmický vývoj člověka jako duchovně – tělesné bytosti a rozvíjí praktické obory.

³ Dianetická centra poskytují kursy a služby podobné klasické psychoterapii na základě názorů svého zakladatele Rona Hubbarda.

⁴ Směr, který lze pokládat za náboženství, i když v Ném nejde o Boha či bohy a bohyně, duchovní směr zaměřený na blíže neurčenou skutečnost z „druhého břehu“.

⁵ Nauka a praxe skrytá před obyčejnými lidmi, resp. Pojednávající o skrytých skutečnostech.

Víra baháí- hnutí navazující na islám, pokládající svého zakladatele Baháulláha za posledního z proroků, následujícího po Muhammadovi, spojuje prvky různých starších náboženství, nemá dogmata, rituál a kněžstvo, uplatňují se tam prvky teokracie.¹

Univerzální život- hnutí, které se původně chápalo jako církev, chce shromážďovat pozitivní síly světa podporou náboženské obnovy na předpokládaném prakřesťanském základě. Metodou je meditace, základem je prorocké zjevení zakladatele Gabriele Wittekové.

¹ Teokracie- světská moc náboženské organizace (doslova: vláda Boha)

3.1. Sekty vycházející z evropských náboženských tradic - křesťanství

SVĚDCI JEHOVOVI

Společenství bylo založeno v roce 1881 na popud pastora Charlese Taze Russela (narozen 6. 12. 1852 v Pittsbugu USA). Víra je založena na Russelových biblických výkladech ze „Studie o Písmu“. Symbolem je hradní strážní věž.

Původní název byl Traktátní společnost Siónské strážní věže“, od roku 1931 se jmenuje „Svědci Jehovovi“. První stoupenci se objevili na území Rakouska-Uherska již v roce 1907. Do Československa se dostali v roce 1930 – první tiskárna byla zřízena v Brně – Juliánově.

Svědci Jehovovi neslaví Vánoce, Velikonoce, narozeniny a jmeniny. Jediný svátek, který slaví, je Památná slavnost, kterým si připomínají poslední večeři Ježíše Krista a jeho učedníků. Mezi jejich mnohé povinnosti patří i misijní služba, pro kterou jsou speciálně školeni. K potencionálním členům se svědkové chovají velice slušně, k odpadlíkům nikoli. Při výběru adeptů se zaměřují na určité skupiny nebo sociální vrstvy obyvatel.

Jejich inspirace je v bibli, jejímž studiem zjistili, že učení o nesmrtelné duši, která po smrti odchází do nebe či pekla není pravdivé. Mimo jiné i proto za velmi důležité považují Apokalypsu, podle níž přijde Armagedon (světová atomová válka), při níž zanikne současný svět a vznikne zaslíbený Nový svět. Armagedon přežijí jen ti nejaktivnější a nejoddanější svědkové.¹

MORMONI (Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů)

Založena v USA roku 1830 Američanem Josephem Smithem (1805 - 1844) poté, co se mu zjevil anděl Moroni. Centrum mormonů je v Salt Lake City ve státu Utah, zde sídlí i předsednictvo církve, které je tvořeno třemi muži a Radou dvanácti apoštolů.

Nauka církve vychází především z křesťanství, judaizmu a islámu. Hlavní knihou je Bible kanonický spis Mormon, popisující osudy přistěhovaných Izraelitů do Ameriky v 6. století př.

¹ CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997, str. 91

Kr., a písma Kniha nauk a smluv a Drahocenná perla. Do tohoto díla jsou zakotveny prvky z americké sociální sféry (o budoucnosti Země se v nebi rozhodovalo hlasováním, ten, kdo zůstal neutrální, se stal černochem atd.). Po světě je 38 mormonských chrámů, kde mormoni provádějí rozličné obřady (sňatky, křest za mrtvé apod.). Vůdcem celé církve je prezident – prorok.

Do mormonské víry se promítají prvky magie, např. mormoni dodnes nosí speciální spodní prádlo zvané garmet, které má nositele ochránit před zlem a nemocemi. Toto spodní prádlo obdrží při zasvěcení v chrámě. Mormoni jsou velice hrdí na své rodokmeny a spravují nejrozsáhlejší genealogický archiv rodokmenů na světě. Ze svých platů odvádí mormoni dobrovolně své církvi tzv. desátky. Ty tvoří základ majetku této církve. Jsou využity k výstavbě chrámů a kaplí, zajišťují provozní prostředky pro církve, pro chrámovou práci a sledování rodinné historie a financují misionářské programy a vzdělávání.¹

CÍRKEV SJEDNOCENÍ

Oficiální název organizace zní „*Sdružení Ducha Svatého pro sjednocení světového křesťanstva*“.

V roce 1954 založeno Korejcem Sun Myung Moonem (* 1920) jako Společenství Ducha svatého pro sjednocení světového křesťanství.

Podle Moona Bůh touží po naplnění ideálu pravé rodiny. V cestě za tímto ideálem byl ovšem zklamán nejprve hříchem Evy a Adama a pak i Ježíšem, jehož prý lidé ukřižovali dříve, než se mohl oženit a pravou rodinu vytvořit. A tak musel Bůh - podle Moona - hledat Mesiáše další dva tisíce let, než našel Moona a jeho manželku Hak Ja Han. Postupně se nový adept dozví o mesiáši Moonovi a přijme ho, i jeho manželku, za své Pravé rodiče (zatímco jeho opravdoví rodiče jsou pouze "biologičtí" a patří k "satanskému systému"). Pak bude vyzván, aby se připojil k mesiášovu úsilí vytvořit nový ideální svět. Jako vstupní rituál slouží

¹ Dingir, časopis o současné náboženské scéně.

svatba s partnerem, jenž byl vybrán podle fotografie "nadpřirozeným způsobem" samotným mesiášem. Partneři zpravidla pocházejí z jiného národa a seznamují se bezprostředně před svatebním obřadem nebo až při něm.¹

HNUTÍ GRÁLU

Základ jeho učení spočívá v různých úrovních hmotnosti. V té nejnižší hrubohmotnosti- se nachází lidstvo v současné době. Vyšších úrovní můžeme dosáhnout svým novým poznáním a dobrou morálkou v průběhu dalších nových životů. Tam, na hranici duchovní a božské úrovně, se nachází hrad Grálu, který dává celému tomuto učení své jméno. V něm se nachází legendární miska, do níž byla zachycena krev umírajícího Krista- grál.²

Učení vychází ze tří zákonů. Za nejdůležitější jsou považovány: zákon tíže- čím hmotnější (tj. přízemnější) jsou naše myšlenky a činy, tím hlouběji jedinec v úrovních hmotnosti klesá, zákon přitažlivosti- pojednává o lidském údělu, který záleží na tom, jakými myšlenkami se zabýváme a jaké činy konáme, podobné myšlenky a činy se přitahují, zákon zvrátneho působení- žádná myšlenka ani žádný čin nemohou zůstat bez následků, všechna naše štěstí či neštěstí jsou přirozenými následky našich myšlenek a činů. Respektováním těchto zákonů a stálým úsilím člověk stoupá po duchovní cestě vzhůru, ke své záchraně a k Ježíši Kristu.³

K tradici této sekty se přihlásila skupina kolem Jana Ditricha Dvorského, který se prohlásil za Syna Člověka- Parsifala. Hlavní linie tohoto hnutí, se ale od aktivit této skupiny distancovala.⁴

¹ Dingir, časopis o současné náboženské scéně.

² Chmelík, J. Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha 2001, str. 47

³ VOJTÍŠEK, Z. Netradiční náboženství u nás str. 46

⁴ LUŽNÝ, Nová náboženství a sekty str. 9

3.2. Sekty vycházející z neevropských náboženských tradic

ISLÁM

Islám = podrobení, odevzdání se bohu je nejmladší monoteistické náboženství. Založil je Muhammad (asi 570- 632), který na základě zjevení zformoval učení, postupně vznikl Korán, základní náboženská kniha islámu.

Pro muslimy je charakteristická víra v jednoho Boha – Alláha a víra v Muhammada, jeho proroka. Důležité je především misijní úsilí uvést do podřízenosti Allahovy i ty, kteří doposud nevěří. V současnosti má islám více jak jednu miliardu vyznavačů po celém světě.

HINDUISMUS A Hnutí HÁRE KRŠNA

Hinduismus¹ je celosvětově rozšířená náboženská tradice, která je všeobecně považovaná za nejstarší dosud žijící praktikované náboženství. Před 4000 lety šlo o monolitické náboženství, které se v průběhu času rozdělilo do mnoha různých tradic. V dnešní době jsou to především nejrůznější náboženské rituály a praktiky, které provozuje řada sekt s různými filosofickými názory. Mezi hlavní cíle hinduistů patří vysvobození z koloběhu života a smrti-mókša. Hinduismus je třetí největší náboženstvím světa, které vyznává téměř jedna miliarda lidí. V Čechách je hinduismus zastoupen dvěma církvemi: Českou hinduistickou náboženskou společností a Hnutím Háre Kršna.

Pro vyznavače Háre Kršna je typický šafránový oděv, u mužů copánek vlasů na vyholené hlavě.² Finanční prostředky pro svou činnost získávají z darů příznivců, prodejem Prabhupádových knih, výnosem ze svých vegetariánských restaurací a farem. Na farmách, kde panuje přísný režim, se vstává kolem čtvrté hodiny ráno a sprchuje se studenou vodou. Vykonnávají se pravidelné obřady buzení, mytí a krmení božstev, společně se uctívá Kršna. Následuje práce pro komunitu, strava je velmi jednoduchá a skromná, přikazuje se

1 Zbavitel Dušan, Hinduismus a jeho cesty k dokonalosti, DharmaGaia, 1993

2 ENROTH, R. Průvodce sektami a novými náboženstvími, str. 70

vegetariánství, zakazuje se hraní hazardních her, požívání drog a sex bez účelu plození potomka.¹ Nebezpečí tohoto hnutí spočívá v silném náboženském uctívání Kršny, které může vést až k psychickému kolapsu. Negativně může působit i nedostatečná strava, poškození tělesné i psychické hrozí především dětem, které jsou izolovány od okolí a nedochází ani do běžné školy.

SCIENTOLOGICKÁ CÍRKEV

Zakladatelem je americký spisovatel sci-fi a brakové literatury Lafayette Ronald Hubbard

Ačkoli se Hubbardovi nepodařilo získat žádné ucelené vzdělání, využil četby několika děl z oboru psychologie a psychiatrie a v roce 1950 publikoval svou nejznámější knihu "Dianetika - moderní věda o duševním zdraví". Od vydání této knihy si Hubbard sliboval revoluci v přístupu k otázkám lidské duše. Odborná veřejnost Hubbardovy teorie odmítla a způsobila tak Hubbardovu fanatickou nenávist zejména vůči psychologům a psychiatrům.

Odmítnutí odborníků však Hubbardovi nezabránilo v zakládání tzv. Dianetických center, působících "psychoterapeuticky" na základě jeho teorií. I když se zpočátku jednalo o světskou záležitost, v roce 1955 se Hubbardovi následovníci stali Scientologickou církví. Za náboženskou doktrínu slouží učení o tom, že člověk je ve skutečnosti duchovní bytost mimozemského původu, která sestoupila do hmoty a při průchodu minulými životy na sebe nabalila velké množství problémů a zapomněla tak na svůj božský původ. Tyto problémy mají být odstraněny právě scientologickými technologiemi.

Navzdory množství skandálů, úmrtí za podivných okolností, soudních sporů a ostré kritice ze strany příbuzných i bývalých členů se scientologie rychle šířila především v USA, ale i v Evropě a na celém světě. Její náboženský charakter je všude zpochybňován. Svou náboženskou tvář totiž scientologie nastaví pouze tehdy, je-li to pro ni výhodné, většinou se prezentuje jako věda.

¹ VOJTÍŠEK, Z., Netradiční náboženství u nás str. 47

² PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Náboženství a sekty v České republice, časopis Policista 8/1998

SATANISMUS

Snad každému se při vyslovení slova sekta vybaví jako první Satanismus. Uctívání kultu Satana provází člověka stejně dlouho jako křesťanství. Nejde totiž o nic jiného než o převrácení katolických a židovských rituálů. Satanismus má kořeny již ve starověku, např. v čarodějnictví. Autorem Satanské bible byl Anton Szandor La Vey (1930 -1997). Pojem Satan je převzat z Bible, dle které jde o padlého anděla. Jeho původní jméno však zní Sai-Than a jde o egyptského boha Sétha – vládce podsvětí. Jednotliví satanisté mají velmi málo společných znaků, nemají ani jednotnou posvátnou knihu, ani vůdce, nemají dokonce často ani společnou víru v reálnou existenci satana. Jediné, co satanisty spojuje, je protest a vzdor, symbolizovaný satanem. Podle toho, kolik je možností, jak vyjadřovat vzdor, je celá řada navzájem nezávislých satanistických skupin i jednotlivců.¹

Satanismus jako sekta je nejtypičtější svou mnohotvárností – jeho členové se dělí do mnoha skupin, jejichž jediným spojovacím prvkem je uctívání Satana a Crowleyho heslo „Dělej si, co chceš a neboj se, že proto budeš zavržen Bohem.“²

Při popisu škály, kterou satanismus dnes tvoří, vycházíme ze satanismu, jehož kořeny jsou již ve starověku, kde se především projevovalo jak v lidovém čarodějnictví, tak i jako inspirační zdroj tajného a elitářského stínového náboženství - ezoterismu. Satanisté uctívají satana jako reálně existující duchovní bytost. Vyzývají ho a věří, že jim na toto vyzvání odpovídá, dává jim sílu a vede je v nejrůznějších životních situacích. Mohou provádět i rituály včetně krvavých obětí. I v Čechách se již našly oltáře s kosterními pozůstatky malých zvířat. Satanisté tohoto typu bývají lidé s psychopatologickými sklony, neschopni čelit zlu v tomto světě jinak, než se mu jakoby postaví po bok a identifikovat se s ním. Čarodějnický satanismus dosáhl jednoho z vrcholů popularity ve Francii za vlády Ludvíka XIV. (na přelomu 17. a 18. st.). Ve 20. století se čarodějnický satanismus rozvinul hlavně díky zájmu o předkřesťanská náboženství do širokého hnutí WICCA, založeného Angličanem Geraldem Gardnerem (1884 - 1964). Náboženský satanismus prokázal svou nebezpečnost v rituální hromadné vraždě sedmi lidí (mezi nimi byla i herečka Sharon Tateová), kterou roku 1969 inicioval Charles Manson.³

¹ PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Náboženství a sekty v České republice, časopis Policista 8/1998

² DVOŘÁKOVÁ, Martina. *Rozhovor s veleknězem Církve Satanovy*. [online]. 1999 [cit. 2. února 2006]. Dostupný z WWW: <http://www.hejb.cz/Zapas_o_dusi/59/zode5917.phtml>

³ PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Náboženství a sekty v České republice, časopis Policista 8/1998

3.3. Adolescenti a sekty

Adolescence je věkové období, které následuje po pubescenci a předchází rané dospělosti, jde o období mezi 15-20 lety. Z hlediska sociálního vývoje toto stádium ohraničují dva sociální mezníky. První mezník je ukončení povinné školní docházky, druhý přípravné profesní období, poté následuje nástup do zaměstnání. Adolescent je dospělý podle současného práva již v 18 letech a v tomto věku je plně zodpovědný za své jednání a konání.¹

Největší ohrožení u adolescentů spočívá, v hledání cesty životem, jejich psychický a fyzický vývoj se blíží ke svému dokončení, sociálně a mravně bývají nevyzrálí. Nebezpečná jsou pro ně hlavně tzv. „mezistupňová stádia“ jako přechod mezi střední a vysokou školou, následně mezi školou a zaměstnáním, změna bydliště atd. Nevědí, co dělat, cítí se prázdní, lhostejní a stále něco hledají. Jako by byli ztraceni a touží po nalezení.²

Adolescentům mnohdy připadá, že jejich osobnost je rozdvojená, cítí, že jsou jiní ve škole, mezi vrstevníky a jiní doma v rodinném prostředí. Často si kladou otázku: „Kdo jsem a kam směřuji a kam patřím?“ Oblastí, jež završuje vývoj dospívajícího dítěte, je hledání osobní životní filozofie. Cesta by měla směřovat od vnitřní desintegrace k integraci a harmonizaci, od egoismu k nadosobním ideálům a od nejasného vědomí smyslu vlastní existence k určitému životnímu poslání.³

Jestliže dospívání chápeme jako dobu pokusů a práva na hledání (včetně rozmanitých rizik a omylů), předjímáme tím také nutnost změny prostředí, která zahrnuje i specifickou transformaci vztahů mezi rodiči a dětmi. Ta se týká zvláště odlišných způsobů komunikace a proměny rodičovské autority: „Pubescenti se dají ovlivňovat jen nevnucovanou autoritou, kterou uznávají na základě osobně významných kvalit. Základem výchovy adolescenta je brát ho vážně.“⁴

¹ VÁGNEROVÁ M. Psychopatologie pro pomáhající profese str. 701

² DOKUMENTY KATOLICKÉ CÍRKVE (1986 – 1994). *Sekty a nová náboženská hnutí*, Praha: Zvon, 1997., str. 86

³ ČAČKA, O.: Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace str. 225

⁴ ČAČKA, O.: Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace str. 359

Motivace ke vstupu mladých lidí do náboženské skupiny, vyplývá z osobnostního zaměření jedince. V období adolescence se silně uplatňují existenciální motivy, které posilují hledání duchovní orientace. Jsou to:

- potřeba smyslu a přesahu vlastního života
- potřeba silných citových prožitků
- potřeba akceptace
- potřeba absolutně platných morálních pravidel
- potřeba autority
- potřeba protestu a úniku ze světa¹

Sekta dává adolescentům potřebu jistoty, a to především v přijetí do skupiny, jednoznačně jasná a jednoduchá morální pravidla, nad kterými nemusí uvažovat. Potřeba autority je zde saturována bohem, který je trvalou a nezpochybnitelnou autoritou, který rozhoduje o svých podřízených a přejímá za ně odpovědnost. Mnozí adolescenti nestojí o samostatnost, nezávislost a také s tím spojenou odpovědnost.

Motivem vstupu do náboženské skupiny může být zvědavost, experiment a také potřeba protestu nebo úniku ze světa. To, že jsou skupiny izolovány, společensky odmítány, paradoxně zvyšuje jejich přitažlivost u adolescentů. Členství v odmítané nebo zakázané organizaci je vyjádření jejich nekonformity a protestu. Není pro ně rozhodující učení skupiny, ale především skutečnost, že je nežádoucí a proto uspokojuje potřebu společenské antiidentifikace.²

Fakt, že jsou sekty společensky odmítány, mluví se o nich jako o něčem společensky škodlivém a nežádoucím, paradoxně zvyšuje jejich přitažlivost zejména u mládeže. Členství v zakázané organizaci je vyjádřením nonkonformity, protestu, odmítnutím establishmentu. Nepřitahuje učení sekty, ale fakt, že je nežádoucí.³

¹ Vágnerová, M. Psychopatologie pro pomáhající profese str. 702

² Vágnerová M. Psychologie pro pomáhající profese str. 706

³ Vágnerová M. 1999: Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha, Portál, s. 382

3.4. Prevence a sociální pedagogika

Prevence zůstává samozřejmě nejdůležitějším prvkem v řešení problematiky sekt. Steven Hassan používá výstižný pojem, tvrdí, že je třeba „imunizovat“ občany před jejich zhoubným vlivem. Je důležité zdůraznit, že každý člen sekty je zcela přesvědčen, že do ní vstoupil dobrovolně a ze své vlastní vůle, na základě racionálních faktů. Jakýkoliv argument o psychické manipulaci a ovládnutí členů vedením sekty je naprosto bezpředmětné. Prevence je naprosto prvořadá. Co v prevenci mohou udělat jednotlivé složky společnosti? Centrum pro prevenci v oblasti náboženských sekt¹ uvádí tyto nejdůležitější složky: *stát, instituce a odborníci, média, rodina, přátelé, jednotlivci*.

3.4.1. Legislativa a stát

Na webových stránkách CPONS je uvedeno, že z hlediska prevence ze strany státu potřeba:

- zdůrazňovat veřejnosti, že státní registrace není v žádném případě garancí kvality (nezávadnosti) registrovaných společností (jde o pouhou „úřední“ registraci, nikoliv schvalování)
- odpovědně udělovat registrace náboženským skupinám, pečlivě zvažovat i podmínky a kritéria registrace, dále sledovat praktické dopady současné legislativy pro případné novelizace.
- Podporovat instituce, které mohou kvalitně a důkladně informovat občany o problematice sekt, informace by měly být v každém případě kdykoliv dostupné.
- Podporovat zdravé využití volného času, zvláště mládeže, svou politikou přispívat především k sociálnímu klidu občanů, dlouhodobé vytváření základních životních jistot občanů (podpora rodiny, zaměstnanost, apod.)

Stát může sehrát v prevenci významnou roli, je ale nutno podotknout, že v současné době ji nedokáže plně využít. Novelizace příslušných zákonů je však v jednání a lze očekávat relativně radikální změny. Vzhledem k aktuální politické situaci nelze počítat s jejich včasným schválením.

¹<http://cpons.webpark.cz/prevence.htm>

3.4.2. Odborníci a instituce

CPONS jmenuje organizace, které by se měly této problematice věnovat, aby byly schopny spolupracovat s odbornými pracovišti. Jsou to především:

- pedagogicko-psychologické poradny, zaměřující se hlavně na práci s mládeží
- linky důvěra, zabezpečující akutní kritické situace, které i v této oblasti mohou nastat
- krizová centra, která mohou svou činnost zaměřit na různé cílové skupiny
- zdravotnická zařízení, zjištěním a oznámením případné jak fyzické, tak psychické újmy v souvislosti s touto problematikou
- charitativní organizace, které poskytují konkrétní pomoc konkrétním lidem
- církve s nabídkou zdravé religiozity
- specializované instituce na problematiku sekt.
- školy (např. ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou)

Hlavním úkolem všech odborníků (psychologů, lékařů, psychiatrů, sociologů), by mělo být vedle odborného studia, také aplikace znalostí a zkušeností v praxi. Především předávání informací široké veřejnosti, spolupracovat s bývalými členy, v ČR existuje „*Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů*“, která nabízí kvalitní služby především v oblasti prevence jedná se o přednášky a poradenskou činnost.¹

Z pedagogického hlediska je zapotřebí již od dětství přinášet objektivní informace o problematice sekt a sektářství a upozornit na jejich působení. Ze sociálně pedagogického hlediska je nutné se zaměřit na přípravu odborníků se zaměřením na problematiku sekt, zapojení pedagogických pracovníků a aplikace primární prevence.

Primární prevence z pohledu pedagoga, by se měla zaměřit na získávání základních informací o působení sekt, vytváření smysluplného využití volného času mládeže ve školách, domovech mládeže atd. Důsledně prověřovat nabídky ze strany mimoškolních

¹ <http://cpons.webpark.cz/prevence.htm>

subjektů, vytvořit odborná pracoviště se zaměřením řešení problémů sekt, protože jeho absence představuje nebezpečí neodborného přístupu a pomoci bez náležitého vzdělání v oblasti pedagogiky a psychologie, který může přivodit vážné následky i trvalého charakteru obětem sekt.¹

3.4.3. Média

Tím, kdo tvoří obecné povědomí o sektách, jsou především média. Sdělovací prostředky by měly o sektách informovat věcně, průběžně a objektivně. Především autentickými rozhovory s bývalými členy sekt, besedami s odborníky, působit preventivně (primární prevence). Některé reportáže a příspěvky mohou svou neobjektivitou a senzacechtivostí zkreslit názor diváků a čtenářů o mechanismech, které v sektách fungují.

3.4.4. Rodina a přátelé

Ze všeho nejvíce je člověk ovlivňován lidmi, kteří jsou mu nejbližší, tedy rodinou a blízkými přáteli. Kladné mezilidské vztahy jsou nejlepší prevencí proti nežádoucím jevům, mají vliv na prevenci primární a sekundární klíčový význam je v prevenci terciální. Mezi hlavní zásady v prevenci patří:

- získání důvěry člověka a umění naslouchání
- dokázat s ním otevřeně hovořit o problémech a jeho potřebách
- předcházení nudě vytvářením vhodných aktivit
- být člověku vzorem pozitivním přístupem k životu (myšlením, chováním)
- chránit a posilovat jeho sebevědomí
- nezanedbávat někoho na úkor druhého
- podpora zdravého kritického myšlení²

Pokud rodina neplní svoji funkci, je větší riziko vstupu člena do sekty. Lidé, kteří se stali členy sekty, pochází z dysfunkčních rodin. Kvalitní mezilidské vztahy představují nejúčinnější prevenci, pokud některý člen rodiny či přítel přijde do kontaktu se sektou, je role příbuzných a přátel důležitá právě pro možnost návratu.

¹Hroncová J., Kraus B., a kol. Sociální patologie str. 185-186

²<http://cpons.webpark.cz/prevence.htm>

4. PRAKTICKÁ ČÁST- VÝZKUM

4.1. SEKTY OČIMA LIDÍ STOJÍCÍCH MIMO SEKTY

Jak na sekty pohlízejí pedagogičtí pracovníci? Jak by charakterizovali termín sekta? Jaké mají osobní zkušenosti se sektou nebo náboženským hnutím. Připouští vůbec možnost, že by se oni sami nebo jejich studenti mohli stát obětí sekty? Pro odpověď na tyto otázky jsem zvolila výzkumné šetření, jehož cílem bylo zjištění, zda jsou pedagogičtí pracovníci seznámeni s druhy sekt na území ČR. Která sekta je z jejich hlediska nebezpečná jak pro společnost tak především pro studenty. Jak by reagovali, pokud by byli požádáni studentem o pomoc? Jaké kroky by podnikli v roli rodiče a v roli pedagoga? Dále zjištění informovanosti o zákonném řešení dané problematiky, zda se někdy se sektou setkali a také to, jaké má tato cílová skupina o sektách povědomí.

4.2. METODOLOGICKÝ POSTUP

Základní soubor výzkumu tvoří náhodně vybrané osoby – první respondenti předávali anketu dalším, kteří se následně rovněž stali účastníky výzkumu. Pro šíření ankety jsem využila jak osobní kontakt tak e-mail. V případě doplňujících dotazů u ankety rozeslaného e-mailem jsem s respondenty komunikovala prostřednictvím elektronické pošty nebo telefonem.

Výzkumu se zúčastnilo v průběhu měsíce května, června a září 2010 23 osob. Všichni zúčastnění jsou pedagogičtí pracovníci pracující na středních školách v okrese Znojmo.

Velkou výhodou bylo, že jsem se při sběru informací nemusela omezovat, věkem nebo pohlavím respondentů. Věk respondentů je mezi 20 – 50 lety, vzdělání středoškolské nebo vysokoškolské. Mezi respondenty bylo 7 věřících, 7 ateistů, jeden si nebyl jistý a dvě respondentky uvedly, že jsou věřící „napůl“ (při bližším dotazu o vysvětlení jejich poloviční víry, obě respondentky uvedly, že do kostela nechodí, ale věří ve vyšší moc).

c)

d)

6. Za nejvíce nebezpečnou sektu z pedagogického hlediska považují: .....

.....
.....

7. Zdůvodnění otázky č.6, protože:

.....
.....

8. Co byste poradil svému studentovi, studentce, pokud by vás požádali o pomoc ve smyslu kontaktování ..... sektou .....

.....

9. Jaké kroky bych podnikl jako otec dítěte kontaktovaného sektou?? Můžete tyto kroky volnou formou i logicky zdůvodnit / udělal bych to proto, že

.....
.....

10. Mohl/a/ byste citovat nějaké zákonné řešení této dotazované tematiky, které by mohlo upravovat postup vyučujícího ve vztahu ke zmiňované problematice???

.....
.....
.....

1. Jak byste charakterizoval volnou formou termín sekta? Tato položka měla za cíl zjistit, co si respondenti představují pod pojmem sekta.

2. Máte osobní zkušenost s nějakou sektou nebo s náboženským hnutím? Pokud ano, uveďte volnou formou jakou a váš osobní pocit, který jste z tohoto poznání měl/a/? Cílem je zjistit, zda respondenti přišli do kontaktu se sektou, v případě, že ano, o jaký druh kontaktu se jednalo.

3. Pokud by se váš student, studentka dostala do osobní zkušenostní relace se sektou podnikl byste tyto kroky: Aplikace minimálního preventivního programu ve školním zařízení.

4. Kladný vztah s nějakou náboženskou sektou nebo hnutím je podle vás: Dotaz: „Znám tyto sekty působící na území České republiky:“ položen z důvodu zjištění všeobecného povědomí pedagogických pracovníků o sektách.

5. Znáš tyto sekty působící na území České republiky otázka byla položena z důvodu zjištění všeobecného povědomí o sektách.

6. Za nejvíce nebezpečnou sektu z pedagogického hlediska považují: Cílem je zjistit, jaký názor mají respondenti na nebezpečné sekty.

7. Zdůvodnění zkušenosti ot.č.6. Protože, proto-otázka zaměřena na osobní zkušenost se sektou, od respondenta se očekává popis vlastního názoru v několika větách.

8. Co byste poradil svému studentovi, studentce, pokud by vás požádali o pomoc ve smyslu kontaktování se sektou. Osobní názor na danou problematiku v případě kladné odpovědi se od respondenta očekává popsat v několika větách příběh dotyčného a vyjádření vlastního názoru na tuto situaci.

9. Jaké kroky bych podnikl jako otec dítěte kontaktovaného sektou?? Můžete tyto kroky volnou formou i logicky zdůvodnit / udělal bych to proto, že- dotaz položen ze stejného důvodu jako bod č.8.

10. Mohl/a/ byste citovat nějaké zákonné řešení této dotazované tematiky, které by mohlo upravovat postup vyučujícího ve vztahu ke zmiňované problematice? Znalost a aplikace primární prevence sociálně patologických jevů u žáků v působnosti MŠMT.

Odpovědi na výše uvedené dotazy jsou pro přehlednost shrnuty v následující tabulce č.

1. Zajímavé názory a zkušenosti účastníků výzkumu jsou uvedeny ve shrnutí pod tabulkou.

Č.	1. Jak byste charit. volnou formou termín sekta?	2. Osobní zkušenost s nějakou sektou nebo s náboženským hnutím?	3. student, studentka se dostala do osobní zkušenosti - kroky respondent a	4. Kladný vztah s nějakou nábožensko u sektou nebo hnutím je podle vás	5. Znáám tyto sekty působící na území České republiky
1	dobrá myšlenka, mnohdy nedobré činy, velký byznys	ne	pohovor s metodikem prevence	a) Ne b) Ano c) Ano d) Ano	Satanismus Svědci Jehovovi Scientologie Hnutí Haré kršna
2	seskupení lidí, společná víra v boha	ano Jehovisté za dveřmi	kontakt s rodiči, zjištění prvotních informací o skupině	a) Ano b) Ne c) Ano d) Ne	Vesmírní lidé Mormoni- odvod desátku Hnutí sv. Grálu
3	společenství věřících lidí	ano	s metodikem prevence kontaktovat pedagog. psycholog. poradnu	a) Ne b) Ano c) Ano d) Ano	Chrám slunce- odevzdání majetku Satanismus Svědci Jehovovi
4	instituce skládající se z farností, duchovních a věřících	ne	pohovor s metodikem prevence	a) Ano b) Ne c) Ano d) Ne	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi Satanismus Hnutí Haré kršna

5	institut hlásající stejná náboženství	ne	stanovení konzultačních hodin pro setkání dětí s preventistou	a)Ne b)Ano c)Ano d)Ano	Svědci Jehovovi Církev československá husitská -není sekta
6	Společenství věřících různým náboženstvím	ano nepříjemnost	volnočasové aktivity	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Satanismus Scientologie Svědci Jehovovi
7	společenství osob se stejným náboženským názorem	ne	informování Rady školy, SRPŠ, kontakt policie, ped.psych.pora-dna	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi Satanismus Hnutí Haré kršna
8	soustřeďuje lidi, věřící v boha	ano fanatici	informování metodika prevence, informování rady školy	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Hnutí víry Hnutí sv. GráluSvědci Jehovovi Sekta Ch. Mansona Satanismus
9	náboženství určité víry	ne	setkání s preventistou	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Hnutí sv. Grálu Satanismus Hnutí Haré kršna
10	instituce podložená historií a zájmem lidí	ne	kontakt. Na zákonného zástupce	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi
11	otevřené spol. lidí, vyznávající jednoho boha	ne	volnočasové aktivity, s metodikem prevence primární plán	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ano	Imanuelit é Hnutí sv. Grálu Satanismus Scientologie

12	instituce sdružující osoby vyznávající stejné náboženství	ano-skupina psychicky vázaná na pozemského vedoucího, dogmata	prvotní informace o sektě, informování zákonného zástupce	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Sekta Ch. Mansona-odevzdání majetku Svědci Jehovovi
13	skupina lidí věřících v Boha, chodících do kostela	ne	pohovor s žákem a se zákonným zástupcem	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Satanismus Hnutí Haré kršna Scientologie
14	forma nutného zastřešení věřících lidí	Ano charismatický jedinec, který ovládá ostatní	spolupráce s vedením školy-práce s preventivním programem	a)Ano b)Ne c)Ano d)-	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi
15	dobrovolný spolek lidí věřících v duševní autoritu	ne	nevyplněno	a)Ano b)Ano c)Ano d)Ano	Hnutí Haré kršna Svědci Jehovovi Satanismus
16	společenství věřících	ne	Spolupráce s vedením školy, beseda ve třídě s metodickým prevence	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Svědci Jehovovi Satanismus Scientologie
17	zkonstatělá organizace, která sdružuje věřící, odráží situaci ve společnosti	Ano ti "otravní" na ulici	Zjištění o jakou sektu se jedná, zvolení dalšího postupu s metodickým prevence	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ano	Hnutí sv. Grálu Satanismus
18	organizace s posláním šířit víru, spravuje a organizuje své členy	ne	Konzultace se zákonným zástupcem, zvolení dalšího postupu, beseda s preventivou	a)Ano b)Ano c)Ano d)Ano	Svědci Jehovovi Sekta Ch. Mansona Hnutí sv. Grálu

19	instituce zajišťující danou víru	ne	volnočasové aktivity, spolupráce s vedením školy, pomoc ped. psych. Poradny	a)Ano b)Ne c)Ano d)-	Svědci Jehovovi Hnutí sv. Grálu Satanismus
20	společenství lidí	ne	Vypracování plánu s metodikem prevence, beseda ve třídě na téma nebezpečí sekt	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi Satanismus
21	celosvětová skupina vykořisťovatelů	Ano zfanatizovaný dav lidí	S metodikem prevence zhodnotíme situaci, zavedeme opatření	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ano	Hnutí sv. Grálu Svědci Jehovovi Satanismus Hnutí Haré kršna
22	společenství lidí věřící v Ježíše Krista	Ano vymývání mozku skryté za šíření víry	prvotní informace o sektě, informování zákonného zástupce	a)Ano b)Ano c)Ano d)Ano	Sekta Ch. Mansona Satanismus Hnutí sv. Grálu
23	organizace zaštiťující osoby stejného duchovního vyznání	ne	pohovor s žákem a se zákonným zástupcem	a)Ano b)Ne c)Ano d)Ne	Svědci Jehovovi Satanismus Hnutí sv. grálu Grálu Scientologie

č.	6. Nejvíce nebezpečná sekta pedagoga	7. Zdůvodnění zkušenosti	8. Co byste poradil svému studentovi	9. Jaké kroky bych podnikl jako otec-matka dítěte.	10. zákonné řešení této dotazované tematiky
1	Satanismus	vzdor náboženství, člověk má vše dovoleno	absolutně ignorovat, vyhýbat se místům kde tyto osoby může potkat.	informace o sektě, vysvětlení nebezpečí dítěti. Související články na internetu, informování školy	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
2	Mormoni	odvod desátku, extrémní a fundamentalistické mormonské skupiny v USA (které výjimečně praktikují tzv. smíření krve, tedy rituální vraždu)	nenavazovat žádný kontakt, v případě nátlaku ze strany sekty informovat Policii.	vyhledání odborné pomoci, kontaktování tč. učitele, dítěti vysvětlit nebezpečí a rizika, zajištění volnočasových aktivit	Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů
3	Chrám slunce	Naprosté odevzdání majetku, psych. manipulace, při vyloučení jsou lidé na dně tzn. bez prostředků, domova.	kontaktovat osobu, která má zkušenost s problematikou sekt a sektářství	při intenzivním nátlaku informování policie, soc. pracovníka. Probrat nebezpečí, které mu hrozí, více se věnovat dítěti.	Nezodpovězeno
4	Hnutí sv. Grálu	spojitost s tzv. Kuřimskou kauzou, týrání a zneuž. dětí	striktně odmítat kontakty s členy sekty, informovat rodiče, zajištění odborné literatury	Zjistit zda dítě nemá problémy, související články na internetu, vysvětlit nebezpečí, kontakt se	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů

				školou.	
5	Svědci Jehovi	Ochota obětovat život svůj i svých dětí, nemožností transfuze krve	diskuze se studentem na danou problematiku, jasně definovat hrozící nebezpečí.	Pokud je dítě ve „spárech“ kontakt s odborníkem, informovat policii, školu, volnočasové aktivity	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
6	Satanismus	Svou oddanost "satanské věci" či spíše své skupině někdy prokazují vandalskými činy.	Informování zákonného zástupce. Vyhledání odborníka a konzultace na danou problematiku.	volnočasové aktivity, vysvětlit nebezpečí, informování policie,	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
7	Hnutí sv. Grálu	Kuřimská kauza, týrání a zneuž. dětí	Se studentem probrat rizika, informovat o nebezpečnosti, na internetu vyhledat články související s danou tematikou.	Pokud je to možné odvézt dítě, mimo dosah seky, konzultace s odborníkem	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
8	Hnutí víry	uzdravování při hromadném setkávání, psych. manipulace	Pokud je rodina „sektářská“, informovat příslušné orgány, Policie, OSPOD	dítěti vysvětlit nebezpečí a rizika, zajištění volnočasových aktivit, informovat odbor soc.péče	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
9	Hnutí sv. Grálu	Týrání a zneužívání dětí, psych. manipulace obětí. Trvalé psych.následky obětí.	Ignorovat a vyhýbat se místům kde tyto osoby může potkat, informovat rodiče	související články na internetu, vysvětlit, více se věnovat dítěti – trávení	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů, ohrožování mravní výchovy-vyhýbání se školní docházce.

				volného času	
10	Svědci Jehovi	nekritický postoj svědků k autoritativnímu vedení	Zprostředkování kontaktu s odborníkem na téma sekt.	vysvětlení rizika sekt, popř. konzultace s odborníkem více se věnovat dítěti	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
11	Imanuelité	Parsifal Imanuel-Syn člověka, Fyzicky zubožení a psychicky zlomení byli po čase pomocníci jeden za druhým vylučováni, neboť jejich aura podle jasnovidce neodpovídala nárokům Tisícileté říše.	nenavazovat žádný kontakt, v případě nátlaku ze strany sekty informovat policii, se studentem probrat rizika	kontaktovat školu, volnou formou na příkladech vysvětlit co je to sekta, více se věnovat dítěti, popř. informovat policii	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
12	Sekta Ch. Mansona	odevzdání majetku, psychická manipulace s obětí	kontaktovat osobu, která má zkušenost s problematikou sekt a sektářství, vypracování metodiky	volnočasové aktivity, vysvětlit nebezpečí, informování policie, konzultace s odborníkem	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
13	Satanismus	Vyznačuje se kriminálními činy, budování satanistické identity	definování rizika dané sekty, zprostředkování informací, oslovit odborníka.	odvézt dítě, mimo dosah sekty, konzultace s odborníkem informování policie, rodina větší komunikace	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů, zanedbání povinné školní docházky ohrožování mravní výchovy
14	Svědci Jehovi	odmítají slavit narozeniny, Vánoce, ztížený kontakt s těmi, kdo nejsou	konzultace s metodikem prevence, popřípadě informovat příslušný	při nátlaku informování policie, soc. pracovníka. Probrat nebezpečí,	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů

		svědky. Vyloučení svých dětí ze společnosti	odbor policie.	kteří hrozí, více se věnovat dítěti.	
15	Haré kršna	vysoký počet opakování mahámantry, vysoká psych. manipulace	pokud je problém v rodině, konzultace s odborníkem a policií. Je možnost zneužívání a psych. manipulace dítěte.	vysvětlit nebezpečí a rizika, volnočasové aktivity, informovat odbor soc.péče, komunikace v rodině	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
16	Satanis mus	v metalové hudbě se objevují témata hnusu, krve, smrti, masakrů devastace pubertální mládeže	Přesně definovat možná budoucí rizika, vysvětlení nebezpečí vyhledat články související se sektářstvím	kontaktovat školu, na příkladech vysvětlit co je to sekta, více se věnovat dítěti, popř. informovat policii	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
17	Hnutí sv. Grálu	Spojitosť s Kuřimskou kauzou, nebezpečí psych. manipulace	zjistit v jaké fázi je manipulace, kontaktovat odborníka, případně další orgány. Studentovi vysvětlit problematiku a nebezpečí.	vysvětlení rizika sekt, na internetu vyhledat související články, popř. konzultace s odborníke m více se věnovat dítěti, informovat školu	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
18	Svědci Jehovo vi	nemožnost transfuze, naprostá oddanost vůdčům	nenavazovat žádný kontakt, se studentem probrat rizika, konzultace s metodikem prevence.	kontaktovat školu, na příkladech vysvětlit co je to sekta, více se věnovat dítěti, popř. informovat	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů

				policii	
19	Svědci Jehovi	ztížený kontakt dětí s těmi, kdo nejsou svědky	vysvětlení problematiky sekt, doporučení nenavazovat žádný kontakt, vyhýbat se těmto lidem	vysvětlení rizika sekt, konzultace s odborníkem více se věnovat dítěti, informovat školu a policii	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
20	Hnutí sv. Grálu	Psych. manipulací a týráním výchova dokonalého člověka, oběť bez emocí, empatie..	kontaktovat osobu, která má zkušenost s problematikou sekt a sektářství nejlépe metodik prevence	zamezit kontaktu se sektou, vysvětlit v čem je nebezpečí manipulace vyhledat odborníka, kontaktovat odbor soc. péče příp. policii	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
21	Haré kršna	izolovaný život v komunitách problematický především pro děti oddaných, které většinou nenavštěvují běžnou školu.	studentovi vysvětlit danou problematiku a nebezpečí, zjistit jaká je forma komunikace, zda je pouze osloven, nebo je zde cílený kontakt	související články na internetu, konzultace s odborníkem, rodina se musí více věnovat, informování školy	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
22	Satanismus	Proticírkevní skupina, vzor náboženství a kladným životním hodnotám.	konzultace s metodikem prevence, vysvětlení problematiky sekt a možná rizika	vyhledat odborníka, kontaktovat odbor soc. péče, zamezit kontaktu se sektou	Metodický pokyn MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů
23	Satanismus	zavrhuje tradiční	definovat rizika,	více se věnovat	Metodický pokyn MŠMT K prevenci

		hodnoty krásy, dobra, života	nenavazovat žádný kontakt, v případě nátlaku a obtěžování ze strany sekty informovat Policii.	dítěti, informovat školu, články na internetu poukázat na nebezpečí	sociálně patologických jevů
--	--	------------------------------	---	---	-----------------------------

V případě bodu č. 1 - **Charakterizujte volnou formou termín sekta** odpověděla většina respondentů poměrně shodně uvedli, co je pro sektu typické. Většina respondentů použila pro charakteristiku některý z pojmů jako je manipulace, ovládání členů, fanatismus, uzavřenost skupiny, velký byznys. Někteří poukázali na sektou vytvořená pravidla, která jsou uvnitř sekty dodržována. Je zajímavé, že respondent č. 1, stejně tak jako respondentka č. 18, pohlížejí mimo jiné na sekty jako na „velký byznys“. Respondent č. 1 napsal: „*Sekta je rozsáhlá a propracovaná organizace, která na základě dobré myšlenky dělá mnohdy nedobré činy. Je to velký byznys.*“ Dle respondentky č. 18 je sekta „*skupinou vykořisťovatelů*“. Pro respondenta č. 23 je sekta „*organizace, která zaštiťuje osoby stejného duchovního vyznání*“, která „*přesně odráží situaci ve společnosti, ale tváří se, že ne. Trpí zkosnatěným myšlením a konáním.*“

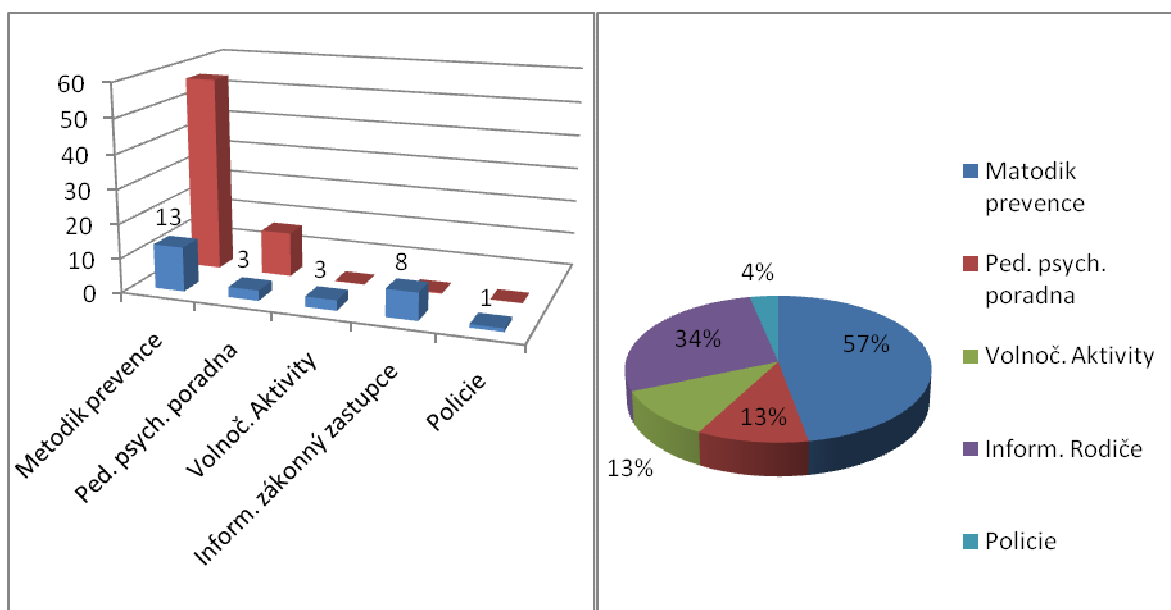
Otázka č.2 Máte osobní zkušenost s nějakou sektou nebo s náboženským hnutím? Pokud ano, uveďte volnou formou jakou a váš osobní pocit, který jste z tohoto poznání měl/a/?

9 respondentů má zkušenost se sektou nebo náboženským hnutím. Respondentka č. 2 má negativní zkušenost, kterou charakterizuje: „*Jehovisté za dveřmi, kteří jsou neodbytní*“. Respondentka č. 6 má osobní zkušenost, která pro ni byla „*nepříjemná, jedná se o Jehovisty*“. Respondent č. 12 svoji negativní zkušenost shrnul: „*Jde o skupinu psychicky vázanou na pozemského vedoucího, manipulujícího svými členy pod záštitou získání majetku*“. Respondentka č. 14 charakterizuje Svědky Jehovovi: „*Jsou to charismatičtí jedinci, kteří ovládají ostatní*“. Respondentka č. 17 má negativní zkušenost, kterou nazvala: „*Ti otravní na ulici*“. Respondent č. 22 má osobní zkušenost se Satanisty, podle něj jde: „*o vymývání mozků*“.

Celkový názor oslovených respondentů na sekty je negativní.

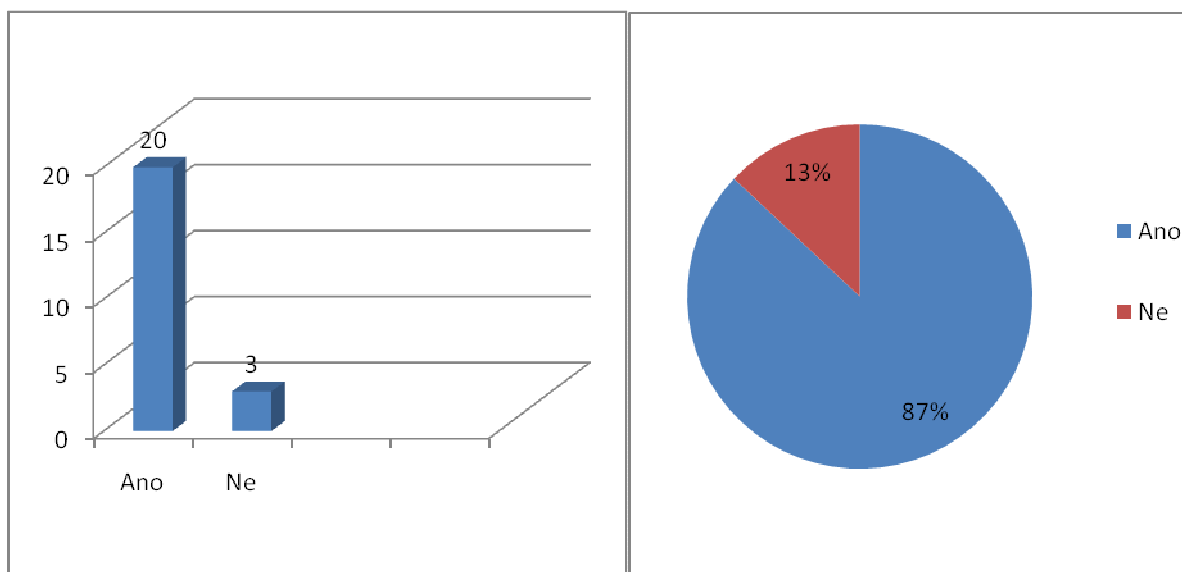
3. Pokud by se váš student, studentka dostala do osobní zkušenostní relace se sektou podnikl byste tyto kroky:

Většina respondentů by podnikla kroky týkající se řešení vzniklé situace se sektou. 13 respondentů by kontaktovalo Metodika prevence a s ním řešili situaci a následnou prevenci. Na pedagogicko- psychologickou poradnu by se obrátili 3 respondenti, zaměření se na volnočasové aktivity by upřednostnili 3 respondenti, na policii by se obrátila respondentka č. 7, pohovor se zákonným zástupcem by aplikovalo 8 respondentů. Respondentka č.15 se nevyjádřila.

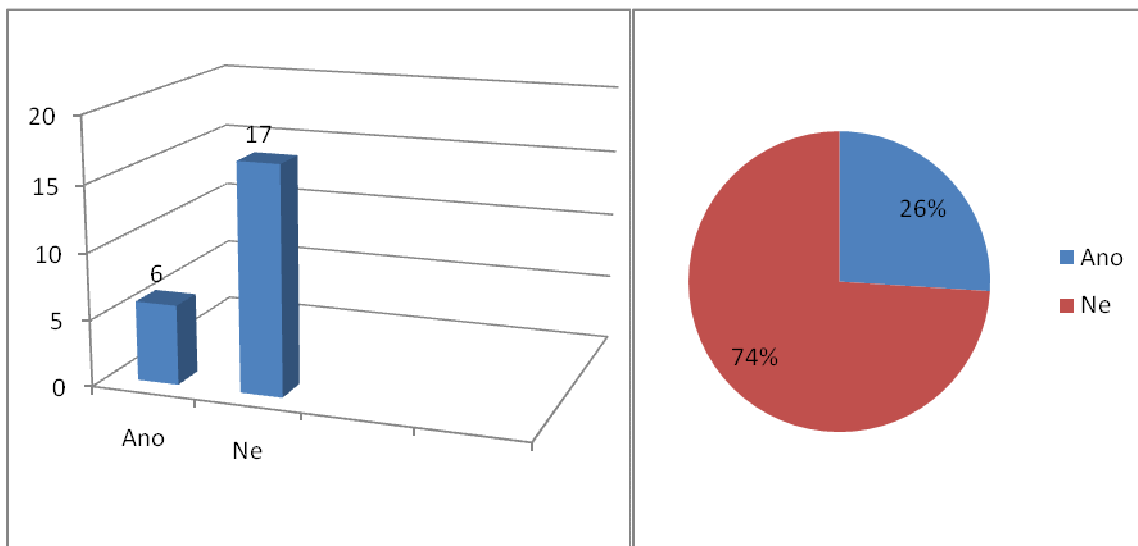
4. Kladný vztah s nějakou náboženskou sektou nebo hnutím je podle vás:

a) osobní záležitostí každého jedince ano nebo ne

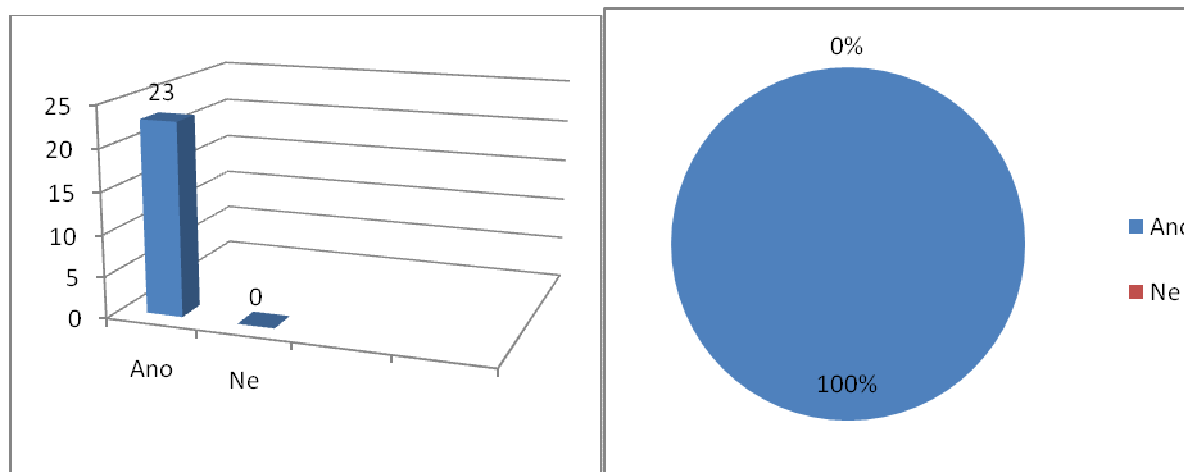
Na tuto otázku odpovědělo všech 23 respondentů. 20 respondentů odpovědělo ano a 3 ne. Je zajímavé, že respondenti jsou velice tolerantní, když se jich vztah k sektě bezprostředně netýká a nejsou v této věci zainteresováni. To svědčí o demokracii a toleranci v naší společnosti

b) je to věc rodiny a rodinné výchovy ano nebo ne.

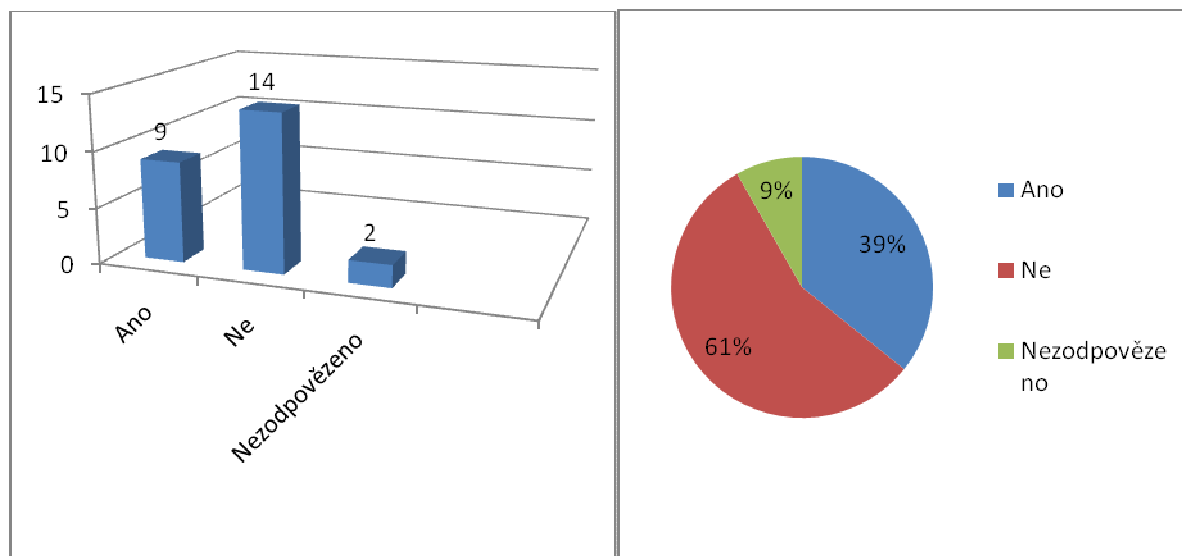
Na otázku, zda je kladný vztah k sektě nebo hnutí věcí rodinné výchovy, odpovědělo 6 respondentů ano a 17 respondentů ne. Dle mého názoru tento výsledek, poukazuje na provádění primární prevence na školách a zájem společnosti řešit tuto problematiku. Přestože si myslím, že rodina a výchova jsou ve formování osobnosti prvotní již od raného věku.

c) je třeba těmto lidem pomoci, protože jedinec není schopen čelit vlivu sekty ano nebo ne.

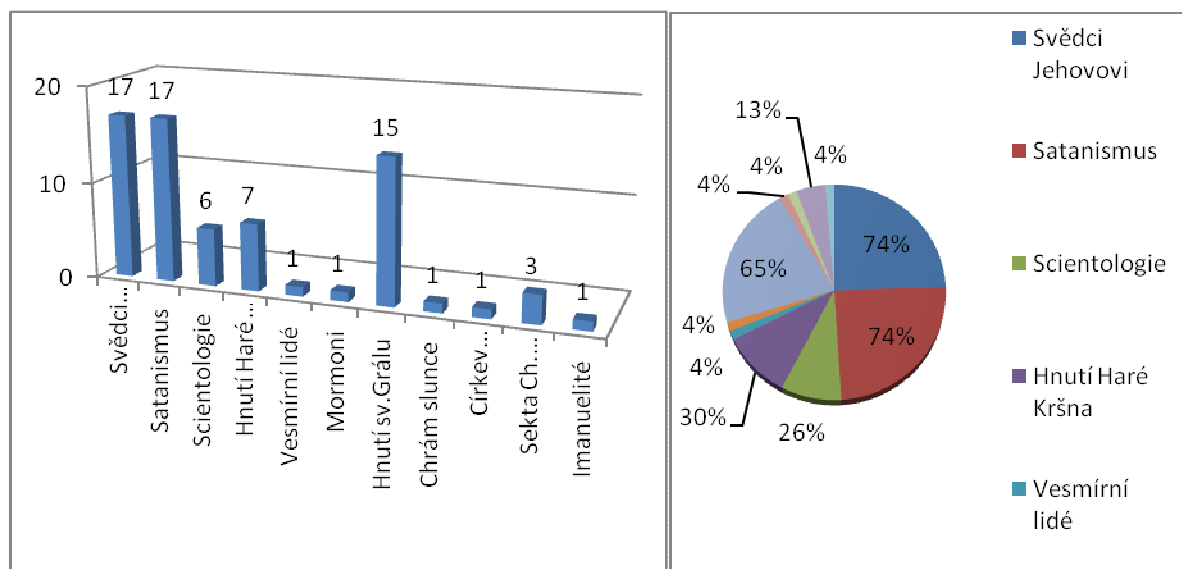
Všichni respondenti (celkem 23) si uvědomují, že je třeba poskytnout odbornou pomoc a odpověděli ano. Tato otázka navazuje na otázku č. 3, kde jasně vyplynulo, jaké postupy by respondenti použili pro řešení takové situace.

d) nemám dostatek informací pro řešení této situace, nejsem kompetentní ano nebo ne

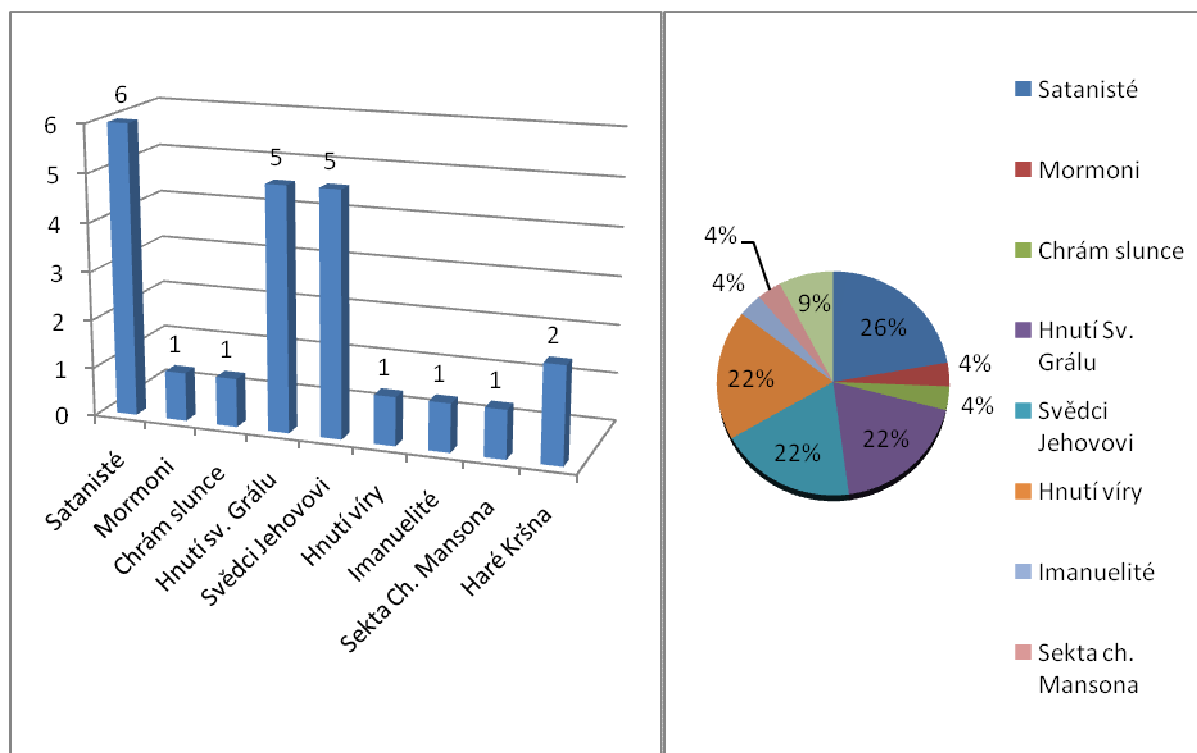
Cílem otázky bylo zjištění, zda jsou respondenti kompetentní k řešení situace se sektou nebo náboženským hnutím. 9 respondentů odpovědělo kladně a 14 respondentů uvedlo, že se necítí být kompetentní. Respondentky č.14 a č. 19 tuto otázku nezodpověděly. Odpovědi na tuto otázku nekorrespondují s odpovědí na otázku č. 3, kde z dotazníku vyplynulo, že by většina respondentů našla řešení a podnikla kroky k nápravě.

5. Znáám tyto sekty působící na území České republiky:

Odpovědělo kladně všech 23 respondentů. 17 respondentů uvedlo na prvním místě svého výčtu Svědky Jehovovi a satanismus. 1 respondent zahrnul mezi sekty i Církev československou husitskou, pouze 1 respondentka si vybavila sektu Jana Dvorského, ačkoli tato kauza byla před několika lety hojně probíraná v médiích. Je však pravdou, že od té doby uběhlo více jak deset let. 1 respondentka zná sektu Vesmírných lidí.

6. Za nejvíce nebezpečnou sektu z pedagogického hlediska považují:

Tato otázka úzce souvisí s ot.č. 7, kde respondenti zdůvodní své zkušenosti. Z tabulky č. 1 lze vyčíst, že ve většině respondentů vyvolává slovo sekta negativní emoce. Za nejvíce nebezpečnou sektu považuje 6 respondentů Satanismus.

Respondentka č.6 je charakterizuje jako ty co: „Svoji oddanost satanské věci prokazují vandalskými činy.“ Respondentka č.13: „Vyznačují se kriminálními činy při budování satanistické identity.“ Respondent č. 16 „V metalové hudbě se objevují témata hnusu, krve, smrti, masakrů a devastace pubertální mládeže.“

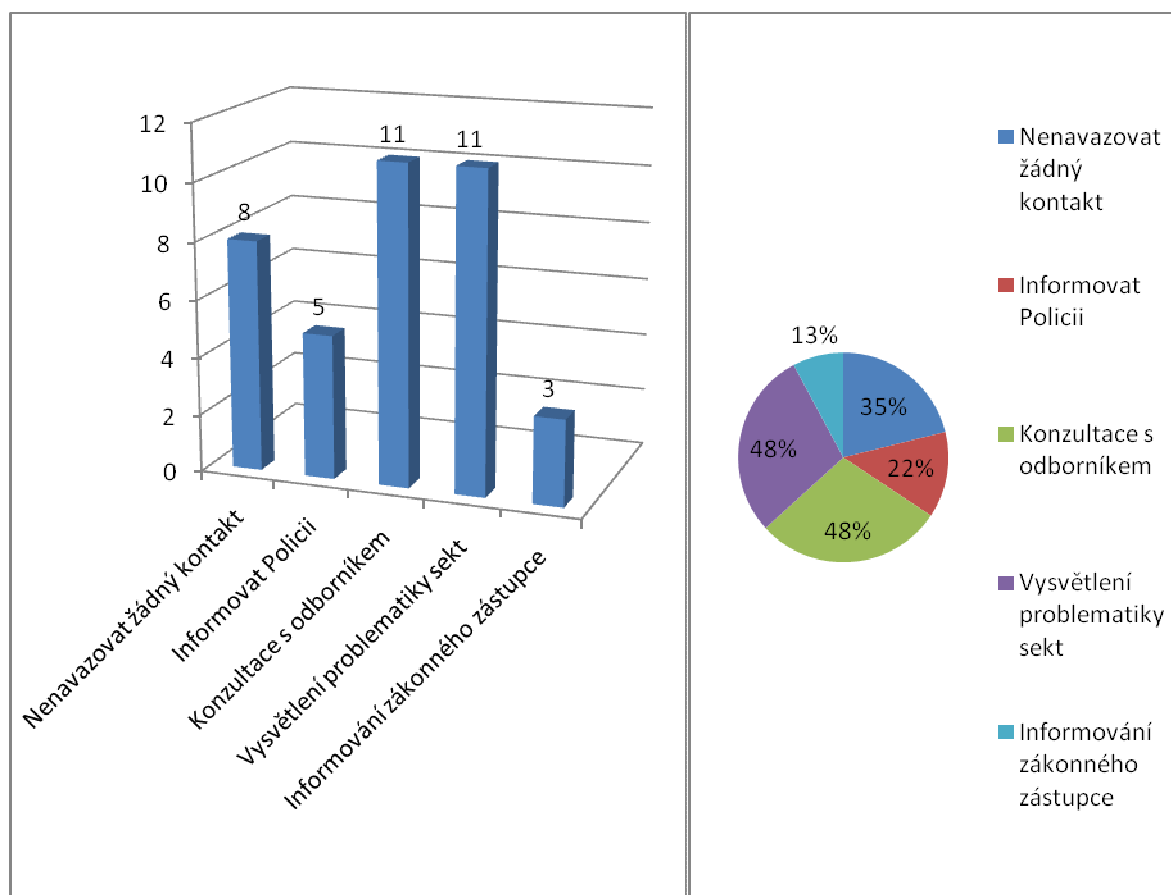
Dále za nebezpečné sekty označilo shodně 5 respondentů Hnutí sv. Grálu a Svědky Jehovovi. Respondenti č. 4, 7, 17 poukazují na spojitost Hnutí sv.Grálu s tzv. Kuřimskou

kauzou. Respondentka č.20 charakterizuje Hnutí sv. Grálu jako ty co: „*Psychickou manipulací a týráním vychovávají dokonalého člověka, oběť bez emocí a empatie.*“

Za nebezpečnou sektu označil respondent č.5 Svědky Jehovovi jako ty: „*Co jsou schopni a ochotni obětovat život svůj a svých dětí, nemožností transfúze krve.*“

Redpondent č.14 vidí nebezpečí ve: „*Ztíženém kontaktu s těmi, kdo nejsou svědky, vyloučení dětí ze společnosti.*“

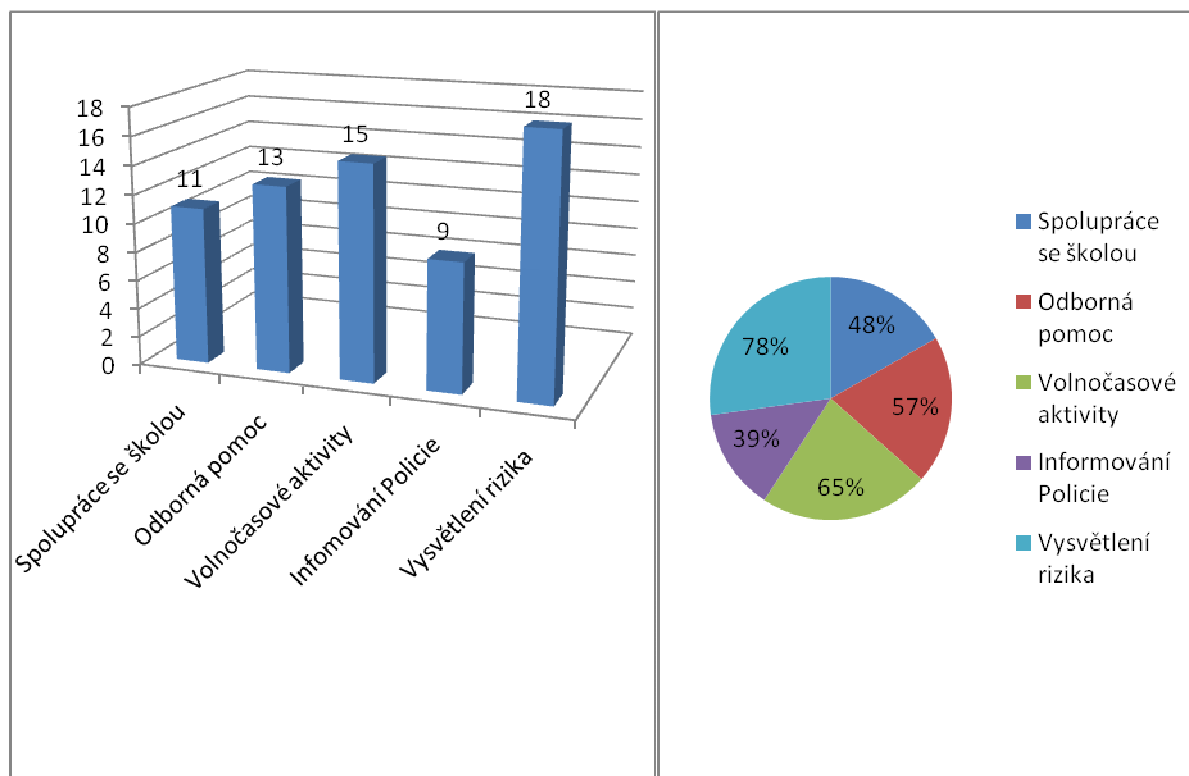
7. Co byste poradil svému studentovi.

Jak je patrné z tabulky č.1, na tuto otázku odpověděli všichni respondenti. Každý pedagog by reagoval a pokusil by se danou situaci studenta řešit. Konzultace s odborníkem by upřednostnilo 11 respondentů. Respondent č. 8 odpověděl: „*Pokud je rodina sektářská, informovat příslušné orgány, Policie a OSPOD*“. Tato odpověď nekorespondovala s položenou otázkou. Vysvětlení dané problematiky studentovi by zodpovědělo 11 respondentů.

Např. respondentka č.7 odpověděla: „*Se studentem probrat rizika, informovat o nebezpečí, na internetu vyhledat články související s danou tematikou.*“ Z mého pohledu je toto velice přínosné, jelikož student se obrátil na svého pedagoga, kterému plně důvěřuje.

9. Jaké kroky bych podnikl jako otec/matka dítěte kontaktovaného sektou? Můžete tyto kroky volnou formou i logicky zdůvodnit / udělal bych to proto, že...

Otázka č.9 úzce souvisí s ot.č.8. Šlo o to jakým způsobem by respondenti postupovali, pokud by se jich tento problém bezprostředně dotýkal. 18 respondentů uvedlo, že jejich prvotní kroky by byly především vysvětlením nebezpečí sekt a sektářství. Je to o 7 respondentů více jak u ot.č.8. Zavedení volnočasových aktivit by upřednostnilo 15 respondentů. Respondentka č. 11 uvedla :“ *Je nutné dítěti změnit režim, aby se více věnovalo sportu. Je potřeba kontrolovat s jakými osobami se stýká*“.

10. Mohl/a/ byste citovat nějaké zákonné řešení této dotazované tematiky, které by mohlo upravovat postup vyučujícího ve vztahu ke zmiňované problematice?

22 dotázaných respondentů na tuto otázku odpovědělo kladně ve smyslu použití Metodického pokynu MŠMT K prevenci sociálně patologických jevů. Respondenti č.9,13 připomenuli ohrožování mravní výchovy a následné zanedbání povinné školní docházky. Respondent č.3 otázku nezodpověděl.

Závěr

Záměrem této práce bylo upozornit na rizika sekt a sektářství. Podle současných výzkumů je ateismus na ústupu. Jakoby lidé s rozvojem civilizace toužili po duchovních hodnotách. Zvláště ve vyspělých zemích roste počet náboženských kultů a jejich členů a Česká republika není v tomto směru výjimkou. Členství v sektě se nabízí jako atraktivní řešení nespokojenosti se současným světem. Přináší však s sebou mnohdy velká rizika, oběti, izolaci od tradičních hodnot a ztrátu zdraví, majetku, přátel a bližních a vážné dopady na psychický stav členů. Někdy dokonce může členství v sektě skončit i smrtí.

Oslabená pozice rodiny, škol a autorit, může v některých případech vést mladé lidi k hledání vzoru, pravd a identit ve skupinách, které pro ně mohou být rizikové. Na dnešní mládež je soustředěn silný nátlak z různých stran, a ne vždy je schopna odolat. Členství v sektě nabízí únik od reality a pomoc při řešení osobních problémů. V sektě se nic nepřikazuje a nezakazuje, pouze je jasně řečeno, co je správné a co správné není. Sekty ze začátku své členy doslova bombardují láskou, nový člen má pocit, že je milován a našel porozumění. Cítí se být zahrnováni přátelstvím, pozorností a sympatií stávajících členů, žijí jakoby v jiném světě, šťastnější než kdykoliv předtím. V řadě případů jsou členové nuceni tvrdě pracovat pro dobro sekty. Výsledky práce, jsou dávány do přímé souvislosti s duchovním pokrokem členů sekty. Nadšení z práce v sektě se časem vytrácí, dochází k naprosté poslušnosti člena, pro něhož je největší hrozbou vyloučení ze skupiny, která je pro něj prvořadá, jelikož nemá rodinné zázemí, partnera ani přátele. Sekta jim dává vše, hlavně jejich vlastní osobnost....

V empirické části je popsán uskutečněný kvantitativní výzkum, ten probíhal na vzorku středoškolských pedagogických pracovníků na okrese Znojmo, kteří jsou svoji specializací zaměřeni na výuku společensko - vědních oborů. Jedná se o vzorek 23 pedagogů, jde o muže i ženy.

Analýzou odpovědí bylo zjištěno, že pedagogičtí pracovníci, mají dostatek informací k tomu, aby se mohli bez větších problémů orientovat ve světě náboženství, většina pedagogů spolupracuje s preventistou sociálně patologických jevů a výchovným poradcem . Uvítali by více výukových hodin zaměřených na téma sekt. Chybí zde cílená spolupráce pedagog - rodič, rodiče nemají obecné povědomí spojené s rizikem sekt a sektářství.

V rámci preventivních opatření je vhodné posílit primární prevenci, na které se musí aktivně podílet všechny zainteresované složky společnosti. Je nutný citlivý přístup, rodičů a vychovatelů k mladé generaci, která hledá svoji identitu, objevuje a často experimentuje. Především je vhodné zapojení mládeže do volnočasových aktivit a eliminovat nebezpečí sektářství. Z pohledu pedagogického pracovníka je potřeba dosažení větší ochrany mládeže před vlivem sekt zapojení primární prevence.

Resumé

Předložená bakalářská práce v úvodu definuje svoje cíle, kterými je snaha o přiblížení problematiky sekt a církví na území České republiky, snaha o vymezení základních pojmů, definuje způsob jakým jsou sekty organizovány, jakým způsobem působí na své členy. Hlavním cílem je odpovědět na otázku, zda je informovanost pedagogických pracovníků dostatečná a zda umí rozpoznat nebezpečí pro mladou generaci.

V začátku práce jsou vymezeny základní pojmy týkající se mé práce - pojmy náboženství, víra a sekta. Předmětem další kapitoly bylo sektářství, kdy jednotlivé podkapitoly přibližují sekty a jejich chování. Zde je popsán vznik sekty, její struktura a organizace, základní charakteristické rysy, způsob, jak sekty ovlivňují své členy a poukazují na možné nebezpečí plynoucí z členství v sektě.

Další kapitola je zaměřena na současnou náboženskou scénu v České republice, jsou zde definovány nejvýznamnější náboženství působící na území České republiky.

Na ni navazuje kapitola, která se věnuje problematice ovlivnění adolescentů sektou, především o jakou jde motivaci, která je vede ke vstupu do sekty. Následuje kapitola poukazující na prevenci, kde hlavní význam má rodina a přátelé, legislativa, odborní poradci i média.

Anotace

Sekty a jejich ovlivňování mladé generace. Bakalářská práce vysvětluje základní pojmy týkající se této problematiky, charakterizuje některé ze sekt ve světě a u nás. Přibližuje nebezpečí sekty a poukazuje na možnou prevenci.

Klíčová slova

Sekta, závislost, prevence, pedagog, rodina.

Annotation

Sects and their Influence on Young Generation. Bachelor's Thesis The thesis deals with the impact of sects on attitude of young generation. The work is based on basic knowledge about sects and gives a overview of their characteristics and basic signs in the Czech Republic as well as the world. This thesis informs readers about personal and summarises the possibilities of prevence and help.

Key Words

Sect, dependence, preventiv, schoolman, family.

Použitá literatura:

1. NEŠPOR, Z. Lužný, Sociologie náboženství
2. CHMELÍK J., Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Linde Praha
3. ŠTAMPACH, Odilo Ivan. Malý přehled náboženství, Praha: 1992
4. WERNER, Gitt. Hledání východiska. Ostrava: TANDEM, 1995
5. MALÝ SLOVNÍK SEKT, kolektiv autorů
6. SEKOT, Aleš. Sociologie v kostce. Brno: Paido, 2004
7. KOLEKTIV AUTORŮ, Malý slovník sekt, Karmelitánské nakladatelství, 1998
8. LUŽNÝ, D. Nová náboženská hnutí Masarykova univerzita Brno 1997
9. WOJNAR, J. Bestseller v kameni I, Olomouc 1999
10. VOJTÍŠEK Z. Netradiční náboženství u nás Praha Diringr 1998
11. GIIT W. Hledání východiska, náboženství, sekty, křesťanství
12. RONALD, E. Průvodce sektami a novými náboženstvími. Praha 1994
13. ABGRALL, J.: Mechanismus sekt. Praha, Karolinum, 1996
14. MC GUIRE, CH.: Dokonalá oběť, Praha, 2002
15. CHMELÍK, J. Extremismus, MV ČR, Praha, 1997
16. ZBAVITEL Dušan, Hinduismus a jeho cesty k dokonalosti, DharmaGaia, 1993
17. ENROTH, R. Průvodce sektami a novými náboženstvími
18. ČAČKA, O.: Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace
19. VÁGNEROVÁ M. 1999: Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha, Portál
20. HRONCOVÁ, J., KRAUS, B., a kol. Sociální patologie
21. Dingir, časopis o současné náboženské scéně.
22. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Náboženské sekty v České republice, časopis Policista 8/1998
23. <http://cpons.webpark.cz/prevence.htm>
24. WWW: <http://www.hejb.cz/Zapas_o_dusi/59/zodc5917.phtml>